

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1343) SPALIO - OCTOBER 30

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275 - 4672

Laurai pavojingi

Sėkmingai praėjo pirmoji Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventė. Ji parodė, kad kultūrinių pajėgų yra ir kad jas galima sutelkti didesniems užmojams. Tai geras ženklas, tačiau sėkmės džiaugsmas ir laimėti laurai neturėtų užliūliuoti kultūrinės srities darbuotojų. Laurai yra garbingi, bet ir pavojingi, nes vilioja pailsėti. Poilsis gi po didesnių įvykių gali tapti ilgas ir tuo būdu pragaistingas. Dėlto po gražiai pavykusios šventės turėtų ateiti ne miegas, o dar didesnis paskatinimas reikštis kultūrinėje veikloje. Visų pirma tokią paskatą turėtų pajusti kultūriniai vienetai. Visi dalyvavusieji šventėje buvo liudininkai įvertinimo to kultūrinio darbo, kurį atlieka mūsų ansambliai. Jų vadovai kartais jaučiasi prislėgti, visuomenės neįvertinti, bando trauktis iš veiklos. Po pirmosios šventės jie ir jų nariai turėtų aiškiai įžvelgti, kad jų momentiniai nusivylimai neturi pagrindo. Antra, ir pati lietuvių visuomenė pamatė, kad ansambliai yra pajėgi mūsų kultūrinio gyvenimo dalis, verta nuolatinės paramos bei dėmesio. Toji visuomenė turėtų suprasti, kad neužtenka pasidomėti ansamblių veikla tik tiktai švenčių progomis. Ją reikia nuolat, pastoviai remti, nes kol ansamblis pasiekia sceną, turi įtemptai dirbti, ruoštis. Tam reikia ne tik spektaklinių katūčių, bet ir lėšų, ir visokios tėvų pagalbos.

Pirmoji Kanados lietuvių dainų ir šokių šventė yra ne tik didėlė paskata visiems, bet kartu ir nuoroda ateičiai. Kultūrinių svarstymų nekartą buvo keliamas klausimas planingos veiklos. Po šios šventės aiškiai matyti kuria linkme toji veikla turėtų eiti. Pirmiausia turime stengtis išlaikyti tuos kultūrinius vienetus, kurie per eilę metų įrodė savo pajėgumą ne tik Kanadoje, bet ir tarptautinėje srityje. Tokie vienetai yra tautinių šokių grupės. Jos šiuo metu yra pajėgiausios ir populiariausios. Be to, jų ateitis yra užtikrinta, nes beveik visos jos turi jauno prieauglio. Mokytojų šiuo metu taip pat netrūksta. Taigi, yra visi duomenys, užtikriną jų ateitį. Galbūt mažiau tikrą rytojų turi mažosios apylinkės, bet ir jos gali rasti būdų išsilaikyti, pvz. reikalui esant, pasitelkti ir kitaučius. Tose apylinkėse, kur dar nėra tautinių šokių grupių, vertėtų bandyti jas įsteigti, o ten, kur buvo, bet išnyko — atgaivinti. Sunkesnė yra chorų problema. Jų prieauglis yra žymiai mažesnis ir sunkiau sutelkiamas. Sunkiau randami ir tinkami muzikai. Jų paruošimas reikalauja daug ilgesnio laiko. Chorių tarpe yra nemažas nuostimtis vyresnio amžiaus žmonių (turbūt didesnis už jaunų). Dėlto chorai yra reikalingi didesnės pagalbos. Į juos tuojau pat turėtų ateiti daugiau jaunimo ir tuo būdu užtikrinti jų ateitį. Tokio jaunimo yra, tik jo keliai ir chorus kažkodėl tebėra mažai naujami.

Kaip su kitomis kultūrinio gyvenimo sritimis? Pirmiausia teatrinė veikla. Tai sritis, kurioje iki šiol, imant visos Kanados mastu, mažiau pasiekta nei dainų ir šokių srityje. Iš kelių buvusių teatrinė grupių tebevyvuoja Hamiltono "Aukuras" ir pastaruoju metu prisidėjo Toronto "Aitvaras". (Kartais pasirodo Montrealio vaidintojai). Pastarasis, dar jaunas vienetas, nėra plačiai pasireiškęs, bet "Aukuras" plačiai reiškiasi ne tik Kanadoje, bet ir visoje S. Amerikoje. Tuo reikia džiaugtis, tačiau tik dviejų teatrų buvimas rodo nepakankamą visuomenės domesį šiai sričiai. Jeigu jau neįmanoma plėsti suaugusių teatrų, vertėtų skatinti teatrinės pastangas šeštadieninėse mokyklose. Žinoma, kaip ir kiekvieno meno, taip ir teatrinio, pirmieji tikslas — meninė viršūnė, tačiau neužmirštinas ir antraeilis jo tikslas, būtent, pedagoginis bei tautinis. Pastarasis mūsų sąlygose gali būti netgi svarbesnis už pirmąjį. Jau vien dėlto teatrinė veikla yra plėstina. — Žvelgiant į kultūrinį planavimą, negalima užmiršti ir individualinės kūrybos, mūsų atveju — dailės ir literatūros. Šias meno šakas reikėtų skatinti ypač parodomis ir literatūros vakarais. Parodų ruošima nemažai, bet pirmoje eilėje neturėtume užmiršti Kanadoje gyvenančių lietuvių dailininkų. Ir aplamai turėtume daugiau rūpintis savųjų pajėgų ugdymu visose srityse, kad nereikėtų perdaig importuoti iš svetur ir maitintis vien kitur sukurtais lobiais. Juo maloniau jais gėrėtis, kai ir savoji kūryba yra puoselėjama.

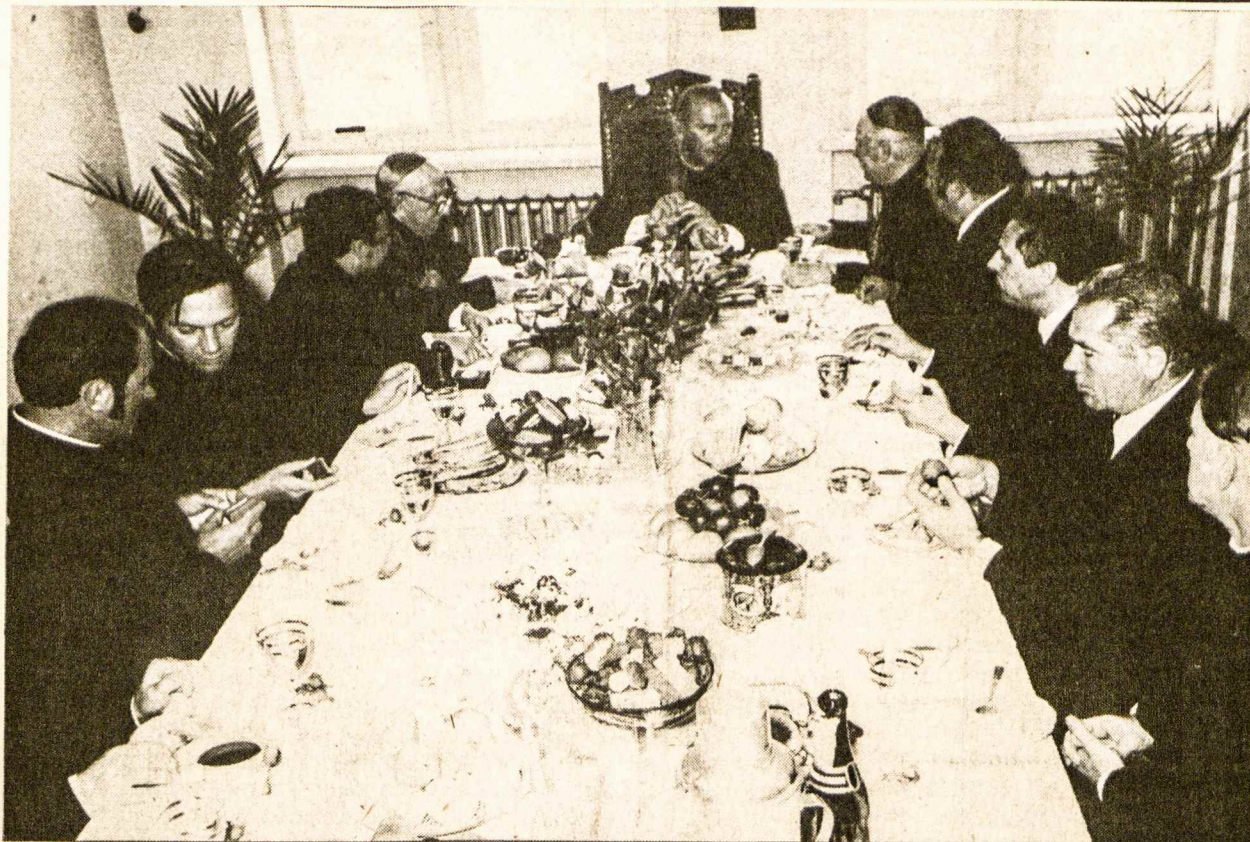
KANADOS IYKIAI

Pašto streikas

Kanados paštininkų unija, vadovaujama skoto J. Davidsono, pradėjo streiką, kurio trukmė tebėra neišiki. Unija derybas sutinka atnaujinti tik tokiu atveju, jeigu pirmiausia bus svarstomas ne atlyginimo, bet pagalbinių darbininkų klausimas. Nutarėms derybose paštininkams buvo pasiūlyta 38% atlyginimo pakėlimas per 30 mėnesių, gerokai prašokantis kainų bei atlyginimų didinimo 10% ribą. Unija, reikalavusi 71% vieneriems metams, nusileido iki 51% per 27 mėnesius. Premjeras P. E. Trudeau, viešėdamas Winnipege, prastarė, kad perdidelis atlyginimų didinimo reikalavimas yra beprasmiškas. Jeigu kas tokį išsikvotų, valdžia jį atsiims padidintais pajamų mokesčiais tai sumai, kuri prašoka kontrolės 10%. Vilties teikia pačiose paštininkų eilėse prasidėjęs skilimas. Daug paštininkų streiko nenori ir yra nepatenkinti savo unija. Spaudoje vis plačiau metamas kalinių mas paštininkų unijai, kad jį tvarko ne vadas J. Davidsonas, bet Montrealio skrybiaus vadovas M. Perrault su karingu savo šalininkų grupe. Patys paštininkai pareiškimuose spaudai mini komunistus ir maistus,

kurie, esą, kursto nelegalius streikus. Federacinei vyriausybei didelį spaudimą daro mažieji perkybininkai, ypač jų sąjungos vadai J. F. Bulochas. Dėl pašto legalių ir nelegalių streikų jiems susidaro didžiuliai nuostoliai, nes negauna pašto siūnių užsakymų ir pinigų už pasiųstas prekes. Be to, susidarė piliečių sąjūdis, smerkiantis paštininkų streiką ir reikalaujantis vyriausybės sumažinti siūlomą atlyginimų pakėlimą, nes yra perdidelis, infliacinis, kenkiantis atlyginimų kontrolei.

Otavoje posėdžiavo Kanados provincijų ministeriai, aptardami kainų bei atlyginimų kontrolę su federaciniu finansų ministru D. Macdonaldu. Daugelis jų pasisakė už griežtą kontrolės vykdymą be jokių nuolaidų. Šią mintį ypač pabrėžė Ontarijo finansų min. D. McKeough, kurio nuomone, tik griežta linija įtikins kanadiečius, kad kontrolė būtina, ir ją padarys veiksminga. Daugeliui ministrų didžiausią rūpestį sudaro sunkiai įgyvendinami kainų kontrolės varžtai. Finansų ministrų posėdžiai baigėsi be jokių nutarimų. Neaiškumams žadama išsiaiškinti kitame ministrų susitikime. (Nukelta į 6 psl.)

Berlyno kardinolas Alfonsas Gaudinys, gavęs Sovietų Sąjungos vyriausybės leidimą, aplankė okupuotą Lietuvą. Nežiūrint okupacinės valdžios persekiojimo, kardinolas Lietuvoje buvo nuosirdžiai priimtas. Nuotraukos viduryje — kardinolas, jo dešinėje — vysk. J. Labukas, jo kairėje — vysk. L. Povilonis. Tai privatus priėmimas Kaune

Kardinolas dabartinėje Lietuvoje

KL. RAZMINAS

Mūsų bendradarbis Romoje

Nežinomi yra motyvai, kuriais vadovaudamiesi sovietai šiemet leido Berlyno arkivyskupui kardinolui Bengsch apsilankyti Lietuvoje, tačiau įdomų pranešimą apie tą vizitą š.m. rugsėjo 29 d. paskelbė Berlyno katalikų savaitraštis "Petrusblatt" 39 nr. Straipsnis paliustruotas kardinolo Bengsch nuotrauka Kauno katedroje, kur jis kartu su Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinio administratorium vyskupu Juozapu Matulaičiu-Labuku ir jo pagalbininku vyskupu Liudu Poviloniu teikia apaštalinį palaiminimą nepaprastai gausiai tikinčiųjų miniai.

Vilniuje

"Nedidelės, keturių asmenų, grupės kelionės tikslas, — rašo "Petrusblatt" korespondentas, — buvo Lietuvos sostinė Vilnius. Tačiau lėktuvas ten skrido per Leningradą. Pasinaudodami ta proga galėjome aplankyti Leningrado katalikų šventovę Lurdo Dievo Motinos garbės.

Nežiūrint vėlyvos valandos, Vilniaus aerodrome kardinolą Bengsch nuosirdžiai sutiko vysk. Matulaitis-Labukas, kuris, nežiūrint savo 82-ųjų metų amžiaus, specialiai iš Kauno atvyko į Vilnių. Sutikime dalyvavo taip pat Vilniaus arkivyskupijos kapitulinis vikaras (mons. Krivaitis) ir Kauno kunigų seminarijos rektorius prof. Butkus. Artėjant pirmajai valandai nakties, kardinolas ir jo palydovai pasiekė "Neringos" viešbutį. Šis "Inturisto" viešbutis per visą vizito laiką buvo kardinolo rezidencija.

Pnektadienio rytą, rugpjūčio 22 d., pirmasis kard. Bengsch susitikimas su Lietuvos tikinčiaisiais įvyko Mišijų metu, kurias kardinolas aukėjo nedidelėje, tikinčiųjų perpildytoje Aušros Vartų Dievo Motinos koplyčioje. Ši koplyčia įrengta buvusio miesto vartų ir į ją veda siauri, statūs laiptai, lyg "laiptai į dangų", — pažymi "Petrusblatt" korespondentas. Koplyčioje yra nuostabus Marijos paveikslas, kurio kopijas teko matyti ir šventovėse, ir klebonijose, ir kituose namuose. Kaip Cėnstakavos Dievo Motina yra branginama visų lenkų katalikų, taip Aušros Vartų Marija yra ypatingai garbinama Lietuvos ir kitų kraštų katalikų. Daugelis tikinčiųjų dienos ar nakties metu suklumpa prie Aušros Vartų pasimelsti. Kasdien čia aukojamos ketverios

šventos Mišios ir kiekvieną vakarą čia kalbamas Rožinis. Aušros Vartų Marijai pagerbti ir augstasis svečias aukėjo specialiai votyvinės Marijos, Gailestingumo Motinos, Mišias.

Trakuose ir Druskininkuose

Priešpiet kardinolas Bengsch su palydovais išvyko į Trakus, kurie senovėje kurį laiką buvo Lietuvos sostinė. Trakų šventovės tačiau nebuvo galima aplankyti, nes ji buvo restauruojama. Aplamai, daug kur teko matyti atnaujinamas šventoves, tačiau lėšas tiem darbam visur turi sutelkti patys katalikai.

Trakuose kardinolas apsilankė netoli šventovės esančioje klebonijoje ir buvo labai nuosirdžiai sutiktas. Tai kartojosi visur, kur tik kardinolui teko lankytis. Visur teko girdėti: "Pirmą kartą Lietuvoje apsilankė kardinolas!"

Toliau kelias vedė į Druskininkus — visų labai vertinamą kurortą. Čia prie šventovės durų kardinolą jau laukė 65-kerių metų amžiaus klebonas kartu su kitu dar senesniu kunigu-pensininku. Dvi baltai apsiengusios mergaitės kardinolui įteikė gėles. Bažnyčia lūžte lūžo nuo tikinčiųjų, kurių tarpe buvo parapijos komiteto nariai ir daugelis kurorto svečių. Klebonas ta proga pasveikino augstąjį svečią ir paprašė visus palaiminti. Sekmadieniais, — pasakojo klebonas, — ir čia yra aukojamos ketverios šv. Mišios, kurias aplanko mažiausiai du tūkstančiai tikinčiųjų. Jo klebonija esanti už kilometro nuo šventovės. Tad jam tenka kasdien dažnai vykti į šventovę. Tai sudaro nemažą kelionę. Bet tai nieko nereiškia, — nusišypso klebonas, — nes judėti yra sveika.

Seštadienį, rugpjūčio 23, kardinolas pradeda taip pat šventomis Mišiomis Aušros Vartų koplyčioje. Vėl nepaprasta tikinčiųjų spūstis, nes visi nori pasveikinti didį svečią ar paspausti jam ranką. (Ranką bučiuoti turbūt buvo uždrausta!). Pusryčių metu Aušros Vartų klebonas pastebi, kad tą seštadienį jo laukia dar daug darbų: daugiau kaip 20 jungtinių, apie 30 krikštų ir nemaža išpažinčių.

Panevėžyje Po pusryčių — vėl į kelionę. Ši kartą kelias veda per šimtą kilometrų į Panevėžį — vyskupijos miestą. Pakeliui trumpai sustojame Taujėnuose. Tuoj sušienka per 150 tikinčiųjų. Kartą pasimeldžiame už Šventąjį Tėvą. Kardinolas suteikia popie-

žiškąjį palaiminimą, ir su šypsena atsisveikinę vykstame toliau.

Panevėžio priemiestyje jau esame laukiami ir palydinių vyskupo namus. Čia kardinolą sutinka Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Romualdas Krikščiūnas ir kartu vyskupas Matulaitis-Labukas, kuris specialiai čia atvyko iš Kauno. Trumpai pasikalbėję, vykstame į katedrą, pašventą Kristaus Karaliaus garbei. Nors šis apsilankymas tik iš vakaro čia buvo sužinotas, katedra buvo pilnutėlė tikinčiųjų. Visos procesijos priekyje ejo kunigai ir vyskupijos kapitula, kurią sudaro penki kanauninkai. Vyskupas Krikščiūnas pasveikino kardinolą kaip artimą popiežiaus bendradarbį ir išreiškė visų nepaprastą džiaugsmą, kurį šis apsilankymas suteikė visiems tikintiesiems ir jų dvasios vadam. Tai nebuvo tik mandagumo žodžiai, nes visų veidai liudijo tų žodžių teisingumą... Kardinolas Bengsch iš savo pusės ypatingai pabrėžė tą džiaugsmą, kurį jam suteikia šis pirmasis apsilankymas Lietuvoje. Tai toks pat džiaugsmas, — kalbėjo kardinolas, — kurį patiria audiencijoje pas popiežių Paulių VI, atvykęs su savo vyskupijos maldininkais į Romą Šventųjų Metų proga...

Visi kalba "Tėve mūsų", "Sveika Marija" ir atsiklaupia priimdami popiežiškąjį palaiminimą, kurį suteikė visi trys Bažnyčios ganytojai. O kokia spūstis susidarė kardinolui einant iš šventovės... Kiek džiaugsmu spindinčių veidų, kiek ašarų žiba akyse... Tai susigraudininimo ašaros, o ne sentimentalumas...

Sv. Petro ir Pauliaus šventovėje tas pat vaizdas. Vėl pilna čia įvairiausio amžiaus ir profesijų Lietuvos katalikų — visi atėjo čia susitikti, pasimelsti ir gauti popiežiškąjį palaiminimą. "Auf Wiedersehen" — Iki pasimatymo" — skambėjo iš tyriausių širdies.

Pietus valgėme vyskupo namuose. Trumpoje kalboje kardinolas pabrėžė savo džiaugsmą, kad jis galėjęs atsakyti daugelio kitų pakvietimų ir atvykti į Lietuvą. Jis turįs vilties, kad tai nepaskutinis susitikimas...

Vilniaus šventovėse Sekmadienį, rugpjūčio 24, gražioji Sv. Teresės šventovė Vilniuje pilnutėlė tikinčiųjų. Kardinolas Bengsch, kartu su kitais kunigais, 10 v. koncelebruoja bendruomenines Mišias. (Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

NAUJĄ PROBLEMĄ EUROPOJE GALI SUDARYTI ILGAI ATIDELIOTAS valdžios pertvarkymas Ispanijoje. Diktatorių gen. F. Franco, 82 metų amžiaus, per keturias dienas ištiko trys širdies smūgiai. Vietinės žinių agentūros jau paskelbė jo nekrologus, nors jis dar tebebuvo gyvas ir kovojo su mirtimi. Prieš šešerius metus gen. F. Franco savo įpėdinių pasirinko prinčą Juan Carlos de Borbon, pasirošęs atstatyti monarchiją, kurią 1931 m. pavasarį nutraukė karaliaus Alfonso XIII išvykimas užsienin ir Ispanijos paskelbimas respublika. Princas Juan Carlos pernai Ispanijos valdymą buvo perėmęs 40-čiai dienų, kai gen. F. Franco buvo sunkiai susirgęs, bet jis pasveiko ir vėl susigrąžino valdžią. Ši kartą jis, atrodo, net neįstengia pasirašyti valdžios perdavimo dokumento. Premjero C.

A. Navarro vyriausybė pradėjo "Vakarinės žvaigždės" operaciją, skirtą pereinamajam laikotarpiui. Visi kariuomenės daliniai yra sutelkti kareivinėse, pasirošę numalšinti galinčius kilti neramumus. Gen. F. Franco mirtis arba jo pasitraukimas iš valdžios Ispaniją gali paversti antrąja Portugalija. JAV valstybės sekr. H. Kissingeris jau yra pažadėjęs pilną bendradarbiavimą prinčui Juan Carlos. Paskutinės demonstracijos dėl nuteistų teroristų sušaudymo liudija Europos valstybių neapykantą senajam diktatoriui gen. F. Franco. Iš tikrųjų 1936-39 m. pilietiniame kare jis išgelbėjo Ispaniją nuo komunizmo, kuris jį greičiausiai būtų padaręs Sovietų Sąjungos satelitu. Generolą F. Franco šiame kare rėmė nacionalsocialistinė Vokietija ir fašistinė Italija, o į komunizmą linkusius vyriausybinius — Sovietų Sąjungą ir tarptautinės komunistų brigados iš įvairių pasaulio kraštų. II D. karo lemtingomis dienomis gen. F. Franco nesuėmė savo rėmėjo A. Hitlerio vilioniomis ir vengė tiesioginio įsivėlimo, padėdamas Britanijai išsaugoti strateginį Gibraltarą, kontroliavusį įplaukimą Viduržemio jūron.

SUZEISTAS TIGRAS

JAV valstybės sekr. H. Kissingeris grįžo iš penkių dienų viešnagės Pekinge. Tai buvo jau aštuntas jo apsilankymas komunistinėje Kinijoje, turėjęs tikslą sutarti prez. G. Fordo kelionės detales. Oficiali kelionės data tebėra nepaskelbta, tačiau spėjama, kad prez. G. Fordas Pekinge lankysis šių metų pabaigoje. H. Kissingeris priėmė kompartijos vadą Mao ir užsienio reikalų ministrą C. Kuanhua, kurio pasiūlyti tostai buvo nukreipti prieš JAV ir Sovietų Sąjungos atlydį, gintą H. Kissingerio. Dėl šio atlydžio H. Kissingeris užsienio diplomatams surengtą priėmimą pakvietė ir Sov. Sąjungos atstovus, nors juos kiniečiai beveik visiškai yra izoliavę. Vietnamo karo metais komunistinės Kinijos propaganda JA Valstybės mėgo vadinti popieriniu tigru, o dabar ji JAV laiko sužeistą tigrą. Tą sužeidimą atnešė JAV pralaimėjimas P. Vietname ir visoje buvusioje Indokinijoje, Watergate skandalas, prez. R. Niksono pasitraukimas, dabartinio prez. G. Fordo nesutarimai su JAV kongresu.

TYRIMO REZULTATAI

Kopenahgoje tris dienas posėdžiavo tarptautinis A. Sacharovo vardo tribūnolas, svarstęs žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Teisėjų eilėse buvo žymūs nacių gaudytojas S. Wiesenthal, dramaturgas E. Ionesco, keli V. Europoje gyvenantys rusai ir vienas Danijos parlamento narys. Liudininkų eilėse spauda mini A. Siniavskio žmoną, kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse kankinto gen. P. Grigorenkos sūnų Andriejų. ELTOS pranešimu, liudininkų ir tribūnolos posėdžius VLIKAS buvo pasiuntęs Simą Kudirką, o iš Muencheno turėjo atvykti ir buvęs Kauno dramos teatro rež. Jonas Jurašas. Savęs nelaikydamas teismu, tarptautinis tribūnolas nepaskelbė sprendimo, tik pasitenkino išvadomis. Oficialiai pranešime pabrėžiama, kad

SAUDO AMBASADORIUS

Trys automatais ginkluoti vyrai, įsiveržę į Turkijos ambasadą Vienoje, nušovė ambasadorių D. Tunaliğilį, o po 48 valandų du vyrai Paryžiuje nušovė automobilį važiuojantį Turkijos ambasadorių I. Erezą ir jo šoferį. Austrijos ir Prancūzijos policija įtaria Kipro graikus ir Armėnų išlaisvinimo Armiją, kuri neseniai buvo įsteigta Libane. Ji yra marksistinė pogrindinė grupė. Armėnija priklauso senajai Ottomano imperijai ir buvo išdalinta Turkijai, Iranui ir Sovietų Sąjungai. Turkijoje armėnai buvo susilaukę aštrių persekiojimų šio šimtmečio pradžioje. Austrijos policija buvo įtarus tris Vienoje viešėjusius graikus, bet juos Atėnuose paleido graikų policija. Apklausti neįėmė paaiškėjo, kad atentato metu jie buvo Čekoslovakijos Bratislavoje. Turkijos užsienio reikalų min. S. Caglayangily ambasadorių nužudyme mato aiškios politinius motyvus, bet ir jis nežino, kas ėmėsi tokį veiksmų.

AKMENYS VENEROJE

Sovietų automatinis erdvėlaivis "Venera 9" sėkmingai nuėjo Veneros instrumentais apdirbtą kapsulę, kuri padarė paviršiaus nuotrauką ir su erdvėlaivio pagalba atsuntė Žemėn. Nuotraukoje paviršius yra pilnas aštriabrandžių ir plokščių akmenų. Mokslininkai daro išvadą, kad tie akmenys buvo išmesti iš vis dar tebekunkuliuojančių Veneros gelmių. Kapsulės instrumentai užregistravo 969 Farenheito laipsnių temperatūrą ir 90 kartų didesnį atmosferinį spaudimą nei Žemėje. Dėl tokio karščio instrumentai veikė tik 53 minutes. Venerą pasiekė ir antrasis sovietų erdvėlaivis "Venera 10", bet apie jį dar trūksta išsamesnių žinių.

MOTERŲ STREIKAS

Tarptautinius moters metus Islandijos moterys paminėjo vienos dienos streiku, pranešančiu moterų reikšmę šiai šaliai. Iš 215.000 Islandijos gyventojų apie 60.000 yra moterų, vyresnių kaip 19 metų amžiaus. Į streiką įsijungė ne tik įstalgose bei įronėse dirbančios moterys, bet ir namų šeimininkės, palikdamos nesutvarkytus kambarius, neišvirtą maistą. Didelę jų minia susirinko sostinės Reykjaviko pagrindinėje aikštėje ir pareikalavo lygaus atlyginimo su vyrais. Kaikurie vyrai savo vaikus netgi buvo priversti nusivežti į darbovietes, nes nedirbo ir vaikų darželiai.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuomone.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Kardinolas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Dar zakristijoje Vilniaus dekanas primena kardinolui, kad šiose Mišiose, kaip ir kiekvieną sekmadienį, nemažas būrelis vaikų priims pirmąją Komuniją. Tai buvo 26 berniukai ir mergaitės. Pasipuošę baltais ir juodais drabužiais laukė prie altoriaus. Svečiui tai buvo staigmena, o tikintiesiems tikras džiaugsmas. Mišių skaitymai buvo atliekami lenkų kalba, taip pat ir pamokslas po Mišių. Vilniuje Dievo kultui atviros yra tik devynios šventovės, kuriose dirba 24 kunigai. Dviejose šventovėse pamaldos vyksta lietuvių kalba, dviejose — lenkų kalba. Kitose šventovėse pamaldos laikomos abiem kalbom.

Sekmadienio priešpieštėje, esant laiko, kardinolas Bengsch aplankė Sv. Onos šventovę. Žengiant į ją, svečius pasitinka giedojimas. Tai grupė tikinčiųjų gieda Rožinį. Klebonas zakristijoje paaiškina tą pamaldumo paprotį ir papasakoja šios šventovės istoriją. "Napoleonas, — kalbėjo jis, — norėjo šventovę pasiimti į Paryžių. "Jei aš galėčiau, — sakė Napoleonas, — tai savo rankomis aš ją tenai perkėčiau!" Kardinolas palaimina giesmininkus, kleboną ir dar užsuka į Sv. Mykolo šventovę, kuriai vadovauja Vilniaus kapitulios vikaras (mons. Krivaitis). Kadangi šventovė perpildyta, tai daugelis tikinčiųjų stovi lauke. Kaip tik prieš tai kapitulinis vikaras suteikė Sutvirtinimo sakramentą jaunimui ir po šv. Mišių turėjo tęsti toliau. Apie 13 v. kardinolas dalyvavo iškilmingoje Sumoje Sv. Rapolo šventovėje. Nors pietų metas, šventovė buvo pilnutėlė. Iš oro pusės ši šventovė remtuojama.

Šventosios Dvasios šventovę Vilniuje aplankė 17 v. Ji taip pat remtuojama iš vidaus ir pilna pastolių. Tačiau tai visai netrukdo nei 80-ties metų amžiaus klebonui, nei jo 60 metų amžiaus vikarui, nekalbant jau apie gausius tikinčiuosius. Po to trumpai vizituoja Vilniaus pakraštyje esančią Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovę, kur kaip tik turėjo prasidėti vakarinės pamaldos. Tai buvo didelė staigmena ir kunigam, ir tikintiesiems.

Kaune

Pirmadienio rytą, po Mišių Sv. Petro ir Povilo gražiojoje Vilniaus šventovėje, kur choras giedoją lotyniškai Mišias, išvykstame į Kauną. Čia mūsų laukė vysk. Matulaitis-Labukas ir vysk. Liudas Povilonis, kuris tą dieną kaip tik šventė savo vardines ir gimtadienį. Kaune pirmiausia apsilankėme kunigų seminarijoje, kur 53 jaunuoliai rengiasi kunigo pašaukimui

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

MEDUS- reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas. Induose ar koriuose. Iš butyno: **30 Dewson St., Toronto 4, Ont.**
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuojamas sutuopymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANDFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Recenzija ir laisvės galimybės

Atsiliepiamas į atsiminimų knygos recenziją ir klaidų atitaisymas

KAZYS ŠKIRPA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atmetu mane užgaunančią recenzento sugestiją, kad dėl vokiečių saugumo policijos uždėto man laikinio naminio arešto po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo per Kauno radiją (birželio 23 d.) būčiau turėjęs prisipažinti, kad "taip įtemptai ir ištermingai siektas Lietuvos suverenumas sudužo..." Tuo recenzentas įsikiša į ne savo reikalą, į diplomatijos sritį, kurioje jokios patirties nėra turėjęs, ypač santykiuose su vokiečiais hitleriniais laikais. Policininkų vokiečių spaudimu į mane Lietuvos suverenumas, Birželio sukilėlių kraujo auka atkurtas, taip lengvai jau negalėjo būti naujojo įsibrovėlio į mūsų kraštą panaikintas, nes viešai jau buvo pasauliui Kauno radijo bangomis deklaratuotas. Lietuvos diplomatinio posto Berlyne pareiga buvo nesugniuoti, vyriškai jį ginti nuo antrojo jos kaimyno pasikėsinimo į Lietuvos laisvę. Reichui pavyko tą savo kėslą įvykdyti tik rugpjūčio 5 d., kai jo generalkomisaras Lietuvai, pasiremdamas visa ano meto Reicho galia, teatrališkai pareiškė tautos sukilimo pastatytą krašto priešakyje naujai Lietuvos vyriausybę, jog atėjus civilinei vokiečių valdžiai, Lietuvos vyriausybės narių darbas "kaip ministerijai, turi būti laikomas baigtu."

* * *

Atmetu taip pat ir kitą recenzento sugestiją, kad būčiau turėjęs "palinkėti (Raštiškiui) laimingos kelionės ir pavesti rūpintis Lietuvos reikalais vietoje savęs", kitaip sakant, pavesti rūpintis tais reikalais asmeniui, kuris patį pagrindinį tų reikalų — legalizavimą Lietuvos vyriausybės santykiuose su Reichu — jau buvo tada sužlugdęs savivališkai sutikimu skristi Gestapo pareigūno palydoje į Kauną tai vyriausybę numarinti. Ne to lietuviškas patriotizmas tikisi iš istorijos mokslininkų. Ryšium su tuo atmetu taip pat recenzento insinuaciją, esą dr. Valančių buvau po Raštiškio nusikridimo į Kauną pasiuntęs savo ambicijos motyvu. Gerai, kad recenzentas visdėlį pripažįsta tai, kad mano "knygoje paskelbtas kvotos aktas (397-407) bus įdomus ir vertingas istorinis dokumentas". Nuo savęs galėčiau dar pridėti, jog jis tikrų ir kaip medžiaga valstybės gynėjui.

* * *

Recenzentas man daro priekaištą, kad nemokėjau "eiti vidurio keliu ir keisti savo plano pagal istorinio vyksmo reikalavimus". Tačiau, prieštaraujamas pats sau, pateikia vieną išrašą iš mano per dr. Schuette liepos 14 d. vokiečiams padaryto kompromisinio pasiūlymo, pakeičiant savo planą pagal "istorinio vyksmo reikalavimus". Juo buvo siekiama gėlbėti naująją krašto vyriausybę nuo nusalinimo, taigi ir patį Lietuvos suverenumą. Bet jei tokiu savo išsireiškimu recenzentas siekia man įpiršti mintį, kad dipl. Lietuvos postas Berlyne iš viso neprivalejo varginti Reicho vyriausybės jokiais Lietuvos klausimu pasiūlymais, tai (kad tai neįvyktų) turėjau būti prieš tai A. Smetenos, kaip Lietuvos respublikos prezidento, iš to posto atšauktas. Jis to ne tik nebuvo padaręs, bet priešingai — buvo įsakmiai mane prašęs dėti visas įmanomas pastangas Lietuvai gėlbėti iš ją ištikusios nelaimės (42).

Iš recenzento pasakymo, kad grindžiau "savo diplomatinę kovą už Lietuvos suverenumą Reicho karo laimėjimu," matau, jog recenzentas, nors ir istorijos mokslininkas, nesuprato mano koncepcijos Lietuvos laisvinimo klausimu bei ano meto politinės mano linijos. Todėl patariu jam dar kartą atidžiau paskaityti sekančius išrašus iš mano knygos teksto.

1. IS LAF PLATFORMOS**METMENŲ**

Galimybė Lietuvos valstybei atstatyti priklausau nuo tarptautinių santykių raidos ir nuo mūsų tautos jėgų išvystymo bei jų suderinimo kovoję už Lietuvos nepriklausomybę... mes turime taikytis prie tarptautinių įvykių raidos pagrindinės krypties (76).

...reikia ne tiek žiūrėti į tai, kuri kariaujančiųjų šalis galutinai laimės karą, bet pirmoje eilėje reikia žiūrėti, kas praktiškai galėtų padėti mūsų tautai apvalyti Lietuvą nuo bolševikinio komunizmo bei sovietų okupacijos ir kas galėtų turėti realaus intereso efektyviai, o ne vien žodžiais ar reiškimais simpatijoti

mis pagalbėti Lietuvai vėl atsistoti ant kojų (76).

2. IS LAF ISTEIGIMO PROTOKOLO

Iš mano pareiškimo... mes turime savo kovą derinti su Vokietijos kova ir tokiu būdu turime su jais bendradarbiauti. Tačiau tai nereiškia, kad bendradarbiautume besąlyginiai. Mes turime užsitikrinti jų paramą, nes tik tada galėtume siekti savųjų tikslų, prisidedami prie kovos prieš bendrą priešiną (94).

Iš E. Galvanausko pasakymo: Visai tai, prie ko mes glausimės ar su kuo eisime, yra nei daugiau nei mažiau tik priemonė mūsų tikslams siekti, bet ne idealas arba tikslas... keislis laikai, gali pasikeisti ir mūsų priemonės, bet tikslas pasilikis vis tas pats, būtent: nežūrinti kokia kaina išlikti gyviems kaip tautai ir atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę (94).

3. IS-LIEPOS 26 D.**INSTRUKCIJOS KAUNUI**

Vokiečiams neleidžiant mūsų vyriausybę pasilikti, man kyla klausimas, ar yra prasmės veržtis, kad jie leistų mums sudaryti savo kariuomenę. Stūlymu pagalbėti jiems kariauti su bolševikais ir tam pakauti mūsų geriausias vyrus vokiečių nenukreipsime nuo jų užsibrėžto prieš Lietuvą tikslo... vienintelis mūsų interesas tokomis sąlygomis yra šis: stengtis laimėti laiką ir išsaugoti kiek galint daugiau mūsų tautos narių nuo sunaikinimo. Karas dar nežinia kaip ilgai gali užsitęsti ir kokių dar gali pasitaikyti mūsų tautai naujų sukrėtimų. Žiūrėkime daugiau pirmyn, o ne to, kas vyksta šiandien (478).

Nesiskaitydamas su čia pakartotais mano ano meto politinės koncepcijos formulavimais, J. Jakštą pasisako prieš tokį Lietuvos valstybės suverenumą, kuris būtų buvęs atkurtas susitarimu su Vokietija. Pasak jo, Lietuva tada "būtų turėjusi tapti Reicho satelitu" ir klausia: ar nebūtų tada Lietuvą ištikęs Krymo totorių likimas, ar Kaliningrado sritis nebūtų buvusi prarasta toli į Lietuvą, ar nebūtų Lietuvos vietoje įsteigta "Litbel" (Lietuvos-Gudijos sovietinė respublika), ar K. Skirpos iškovotas Lietuvos suverenumas nebūtų virtęs lietuviams keiksmazodžiu?

* * *

Kadangi visa tai jau nebe mano knygos recenzavimas, tai nors suglaustai paaiškinsiu, kaip yra buvę iš tikrųjų, kitaip sakant, kaip Lietuvos diplomatinis postas Berlyne tą savo kovą už Lietuvos suverenumą vykdė toliau ir po įvedimo Lietuvos vokiečių Zivilverwaltungo. Jaučiuosi J. Jakšto priverstas išieiti iš knygos teksto ribų.

Turėdamas tvirtą pagrindo vilčių, jog karo įvykių raidos imperatyvas priverts ir hitlerinę Reicho vadovybę apsigalvoti bei pasidaryti Lietuvos klausimu sukalbamęsne, 1942 m. rugsėjo mėn. per minėto Zivilverwaltungo teisingumo tarėją M. Mackevičių, kuris buvo atvykęs į Berlyną su reikalais ir apsisotęs mano būte, patariau Kaunui priešintis nacių tada dar tik planuotam lietuvių SS legijono sudarymui tuo motyvu, jog tai nesuderinama su Hagos konvencijos nuostatais, draudžiančiais okupantui imti okupuoto krašto vyrus karo tarnybai.

Kai SS legijono formavimas jau buvo lietuvių pogrindžio organizacijų sėkmingai suboikuotas ir Gestapas griebėsi keršto represijų, 1943 m. kovo antroje pusėje atsilankiau Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje pas valstybės pasekretorių dr. Woermanną, siekdamas santykių įtampą sušvelninti. Tuo tikslu padariau jam atitinkamų sugestijų. Jis buvau suformulavęs diplomatinio zondavimo užraše, taigi, mano nepasirašyto, kurį jam įteikiau. Jis buvo pavadintas "Anhaltspunkte zur Regelung des deutsch-litauischen Verhältnisses im Kriege". Pagrindinė tų sugestijų buvo siūlymas paryškinti lietuvių tautos visuotinę valią priešintis sovietų agresijai, tautos balsavimu formaliai panaikinant Maskvos 1939 m. Lietuvai priemestą vadinamąją savitarpinės pagalbos sutartį, kuri Birželio sukilimo aktu faktiškai jau ir taip buvo panaikinta. Po to — perleisti krašto valdymą pačios lietuvių tautos pastatytai Lietuvos vyriausybei, kuri pagal Lietuvos konstitucijos nuostatus tik viena buvo teisiskai kompetentinga mobilizuoti vyrus karo tarnybai.

* * *

1943 m. rudenį, gavęs vokiečių įstajų leidimą vienam mėnesiui (nuo spalio 10 iki lapkričio 10) nuvykti į Lietuvą aplankyti savo senutės motinos pas brolių ūkininką provincijoje, tu-

rėjau progą pasimatyti Kaune su mūsų politinių srovių ir rezistencinių grupių vadovais bei išsikalbėti su kiekvienu iš jų apie ano meto padėtį ir perspektyvas atgauti Lietuvai valstybinį savarankiškumą. Dėsciau kiekvienam jų, kad neturėtume duoti nė lašo lietuvių kraujo Reicho karui ir tuo verstį jo politinę vadovybę pripažinti Lietuvos suverenumą. Tuo būdu jos vyriausybė galėtų laiku paruošti lietuvių ginkluotą pajėgą ginti Lietuvą nuo jai jau bendrusio naujo pavojaus iš rytų pusės. Tuo metu kaip tik vyko pasitarimai tarp grupių dėl sudarymo bendrinės politinės bei rezistencinės pogrindžio vadovybės, dabar žinomos Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK) vardu. Skatindamas grupių vadovus greičiau susitarti ir nuoširdžiai linkėdamas jiems bei jų grupėms sėkmės, patariau jiems tačiau rezistenciniame pasipriešinime nepertempti stygos, kad nesudarytų santykių porcelano su Reicho vyriausybe Berlyne. Aiškinau, jog į karo galą ji galėtų pasidaryti sukalbamęsne Lietuvos klausimu ir būtų įmanoma su Berlynu susitarti, kaip, pavyzdžiui, buvo pavykę to pasiekti ir I-jo pasaulinio karo pabaigoje.

* * *

Deja, kai VLIKas 1943 m. lapkričio 25 d. susidarė ir pradėjo veikti, jo vadovybė, priešakyje su inž. Steponu Kairiu, kaip VLIKo pirmininku, pasuko visai kitu keliu, būtent, ignoravimo sukiliminės Lietuvos vyriausybės ir nesiskaitymo su Lietuvos diplomatinio posto Berlyne patarimais, lyg laikydama tą postą Lietuvos reikalui nebereikalingu. Greitai ėmė ryškėti, jog sakytas vadovybė ėmė žavėtis antrosios kariaujančiųjų pusės propagandiniais pažadais apie pavergtų tautų išlaisvinimą. Ji gal net nepagalvojo apie tai, kad antrosios pusės divizijos negalėjo pastoti kelio rusų raunosios armijos jėgoms pakartotinai įsiveržti į Lietuvą. Orientavimasis į už Reicho ginkluotą pajėgą užnugaro esančią priešingą kariaujančiųjų pusę buvo labiau negu rizikingas pasišovimas, kaip kad rizikingas buvo ir VLIKo pasišovimas atkurti Lietuvos kariuomenę vokiečių okupuotame krašte be susitarimo su Reicho vyriausybe, kurios kontrolėje tada Lietuva buvo. Tokie dalykai nenuslepia. Kai jie išaiškinami, sukelia kuo pikčiausią okupanto reakciją, koks tas okupantas bebūtų.

* * *

Padėčiai atitiesti į tarpvalstybinio susitarimo plotmę Lietuvos diplomatiniam postui Berlyne nebebuvo kito kelio, kaip pačiam, savo nuožiūra ir atsakomybe, imtis iniciatyvos būtinai pasiekti susitarimą su Reicho vyriausybe. Tuo tikslu iš anksto užsitikrinau per savo bičiulį iš karo attachė tarnybos laikų generolą Olbricht, RKW mobilizacijos valdybos viršininką, vokiečių karo vadovybės efektyvią paramą. Tada 1944 m. vasario 5 d. įteikiau Reicho vyriausybei stipriai rūpėjusiu memorandumu man rūpėjusiu Lietuvos klausimu. Sukritikavęs vokiečių Zivilverwaltungo politiką Lietuvoje, siūliau atšaukti okupaciją bei perleisti krašto valdymą pačios lietuvių tautos pastatytajai laikinajai Lietuvos vyriausybei, kad ji galėtų nedelsiant imtis visų priemonių sumobilizuoti ginkluotoms Lietuvos pajėgoms gintis nuo pavojaus savo kraštui iš sovietų pusės suderintai su Reicho karinėmis jėgomis, kai frontas priartėtų prie Lietuvos rytų sienos. Nurodžiau, jog galėtume trupiausiai laiku sutelkti apie 200,000 vyrų visų ginklų rūšių armijai, jei Reichas išpareigotų skubiai tiekti apginklavimą ir reikalingos karo technikos. Laiko tokio masto lietuvių ginkluotos pajėgos suformavimui tada dar turėjome visą pusmetį.(B.d.)

Lietuviška baldų**dirbtuvė Toronte**

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

PLUMBING and HEATING J. LISASUKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

PADĖKA**A+A****Kazys Kareckas,**

mūsų mylimas vyras ir tėvelis, mirė 1975 m. rugsėjo mėn. 20 d.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui Tėvui Augustinui, OFM, Tėvui Tadui, OFM, kun. J. Staškevičiui ir Tėvui Ambrozijui, OFM, už iškilmingas laidotuvių pamaldas, atkalbėtą Rožinį ir apeigas amžino poilsio vietoje.

Nuoširdžiai ačiū Tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, buvusiam velionies mokslo draugui, už atsiųstą užuojautą ir atlaikytas jo intencija šv. Mišias.

Nuoširdžiausiai esam dėkingi visiems už užprašytas šv. Mišias, gėles, pareikštą užuojautą privačiai, laiškais ir spaudoje; visiems, dalyvavusiems Rožinyje, gedulingose pamaldose, velionį lankiusiems laidotuvių namuose ir palydėjusiems paskutinėje kelionėje į kapus.

Ačiū sol. V. Verikaičiui ir Algui Simanavičiui už giedojimą bažnyčioje pamaldų metu.

Nuoširdžiai dėkojame velionies draugams už karsto nešimą, po laidotuvių suruoštus pusryčius ir ponioms už įdėtą darbą.

Dėkojame J. R. Simanavičiui už velionies prisiminimą savo radijo valandėlėje.

Teatlygina gerasis Dievas visiems!

Liūdesį likę — žmona Birutė, dukterė Dalia ir sūnus Arūnas

PADĖKA

Nuoširdžiausia padėka visiems, lankiusiems

a.a. Bronių Krasauskų

laidotuvių namuose, papuošusiems jo karstą gėlėmis, aukojusiems įvairiems fondams bei lietuviškai spaudai, taip pat visiems, palydėjusiems jį į lietuvių kapines. Ačiū už maldas ir užprašytas Mišias.

Dukra, sūnūs ir jų šeimos

Viltys nors kartą pakilti į padangę Tėvynės laisvos Sudožo jau Tau amžinai Ant gyvenimo kietos uolos

Lietuvos aviacijos majorui JONUI PYRAGIUI

Australijoje mirus, giliai užjaučiame išgyvenančius tamsias liūdesio valandas — dukrą Australijoje, brolių JUOŽĄ PYRAGIŲ su šeima Kanadoje ir gimines Lietuvoje —

Alfonsas ir Albina Keliačiai Jonas Gimžauskas Juozas ir Marytė Zurliai Vincas Narkevičius

Mylimai MOTINAI**Lietuvoje mirus,**

dukrai GRAŽINAI LAPIENEI ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia —

**B. A. Kerniai
A. P. Kaziliai**

**I. R. Paškauskai
J. R. Rimai**

Mielą valdybos narę

GRAŽINĄ LAPIENĘ ir jos šeimą,

MAMYTEI Lietuvoje mirus,

nuoširdžiai užjaučia —

Anapilio Moterų Būrelis

A+A**Brangiai MAMYTEI Lietuvoje mirus,**

sūnui PETRUI BUTENUI ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą —

"Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai

Mylimai SESERIAI**Lietuvoje mirus,**

PAULĘ GUGAITIENĘ ir IGNĄ SLABŠINSKĄ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

**C. A. Venckai
O. J. Inčiūros**

**A. S. Kavaliauskai
B. J. Maziliauskai**

A. P. Skilandžiūnai

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ****GIFTS INTERNATIONAL INC.**

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plakėlių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

DR. ELIZEJUS DRAUGELIS, vienas pirmųjų ateitininku, gimes 1888 m., prisimena lietuvių mėgėjų teatrą caro laikų Rusijoje po A. Skėmos "Zvaidės" vaidinimo aktorijų bei režisorių pagerbime š.m. spalio 5 d. Sao Paulo mieste Brazilijoje. Mikrofoną laiko BLE pirm. Algirdas Šliesoraitis, už dr. E. Draugelio — kun. J. Šeškevičius, pastatęs minėtą vaidinimą, pranešėjas moksleivis Robertas Saldys ir Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pirm. Aleksandras Bumblis

Nuotr. A. Saulaičio

Kančių keliu iš Vilniaus

Kanadon pas savo brolių Sudburyje pagaliau atvyko ilgai komunistų kankintas Bronius Naudžiūnas ir ten apsigyveno. Apie jį "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje" 18 nr. rašoma:

Vilnius
1975 liepos mėnesį vilnietis Bronius Naudžiūnas gavo leidimą išvykti į Kanadą pas savo brolių. Už šį leidimą jis užmokėjo labai brangią kainą — du kartus teko būti psichiatrinėje ligoninėje (nuo 1972. VI. 4 iki 1972. VII. 29 Maskvos psichiatrinėje ligoninėje Nr. 15 ir nuo 1974. XI. 19 iki 1974. XII. 19 Vilniaus psichiatrinėje ligoninėje Vasaros g. 5. I-jame skyriuje) ir vieną kartą Pravienskių lageryje (nuo 1972. XII. 3 iki 1973. XII. 3) už tarybų valdžios šmeižimą.

Zemiau pateikiame jo pareikškimą Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui:

Ponas SNO Generalini Sekretoriau,

Padėtis be išeities privertė mane kreiptis į Jus. Mano pavadė Naudžiūnas, gyvenu Vilniuje. Štai jau eilė metų aš rūpinuosi gauti iš tarybinės valdžios leidimą emigruoti į Kanadą, kur gyvena mano brolis, nuo kurio mane atskyrė karas. Mano brolis du kartus man atsiuntė pakvietimą vykti į Kanadą, tačiau visose tarybinės valdžios instancijose, kur man teko kreiptis, gavau žodinį atsakymą "negalima" arba tiesiog mane išvadindavo banditu.

Tarybų Sąjunga pasirašė pagrindinių žmogaus teisių deklaraciją, kuri numato ir persikėlimo teisę. Mano atveju ši deklaracija yra nevykdoma. Vienoje tarybinėje įstaigoje man pasakė, jog aš žinas, kodėl man neleidžiama išvažiuoti.

Taip, aš žinau savo tragediją! Man buvo 10 metų, kai mūsų namų apsupo kareiviai su automatais, suėmė mus ir su dvilinkamečiu broliu išvežė į Sibirą.

Atostogos... Atostogos III

AL. GIMANTAS

Dar keletą mylių pavaižiavę, vėl sukame šalikėlėn. Staiga visa aplinka pasikeičia, žvelgiame viens į kitą netikėdami kur esame — kiek akis užmato, į kurią pusę bežvelgtum, esi tikrame berzyne. Kaip koks užburtas baltas, baltas miškas — net akys raibsta nuo tų beržų baltumo. Jokio kito medžio ar krūmo! Poros mylių pločio ir 12 mylių ilgio beržynas — grynas, tankus, o išeivio sielai ir būtinai lietuviškas!

Sokame jį ieškoti grybų, bet čia didesnės laimės neturėjome. Pavasario saulės spinduliai, grotėsiškai šokinėdami beržų viršūnėmis ir kamienais, dar daugiau gilina pasakišką vaizdą bei nuotaiką. Vienintelė civilizacijos apraiška — gana ryški išskaba, kviečianti lankytojus nepelėšyti beržų tošės, bet leisti ir kitiems, būsimiems turistams, pasidžiaugti tuo vaikiu baltumu.

Girios pakraštį, prie vandens ir balto smėlio paplūdimio, įruošta stovklavietė tik su minimaliausiais sanitariniais įrengimais ir geriamu vandeniu. Stovyklautojų neperdaugiausia. Atseit, žmonės pageidauja daugiau patogumų ir visų kitų civilizacijos įrengimų.

Pradeda lengvai lynoti, ir mes skubame pirmyn, nes pats laikas galvoti ir apie nakvyne. Dėl blogo oro esame priversti ignoruoti vieną kitą dėmesio vertą sustojimą ir bandomė dar priešblandoj pasiekt Munising, kuriame randame patogų motelį. Čia pat sužinome ir laivų tvarką šiam rytienai.

Keliamės anksti, nes norime

Aš pergyvenau visus košmarus, gyvendamas lageryje ir psichiatrinės ligoninėse. Mano tėvas buvo kalėjime nukankintas 1946 m. Tą dieną, kai mus, vaikus, išvežė, motinos nebuvo namuose. Ją suėmė vėliau ir nusiuntė į kitą lagerį. 1952 m. ji mirė Krasnojarsko krašte.

1947 aš rašiau Kanados pasiuntinybei, prašydamas paveikti tarybinę valdžią. Gavau absurdišką atsakymą, tikriausiai parašytą remiantis tarybinių organų informacija Kanados pasiuntinybei. Atsakymas be parašo ir antspaudu teigė, kad negalima mane atskirti nuo tėvų.

Nuo kokių tėvų? Juk nuo jų aš dar vaiku būdamas buvau tarybinių organų atskirtas, o jie žuvo lageriuose.

Štai kokia likimo ironija! 1974 m. mano tėvai vienu plunksnos pabraukimu prisikėlė iš savo bevadžio kapo, kad sutrukdytų man nuvykti pas tikrą brolių.

Aš gyvenu visiškai skurdžiai, pirkelėje, kurią, grįžęs iš Sibiro, susikaliau iš lentų.

1948 m. po fašizmo sutriuškimo nesudrebėjo šalies "išvaudojo" kareivio ranka, kuri įmetė mus, vaikus, į gyvulių vaгонą ir išvežė į Sibirą. Kur garantija, kad tai nepasikartos? Taigi, aš gyvenu pastovioje baimėje ir skurde, ir manęs su Tarybų Sąjunga neria jokie ryšiai. Mano svajonė gyventi Kanadoje pas savo brolių, kuris sutinka manimi pasirūpinti.

Tikiuosi, kad Jūs ir Žmogaus teisių komitetas prie SNO padės man įgyvendinti savo svajonę. Kiekvienas žmogus turi savo troškimų, kurie išlieja į žmonių troškimą laisvės ir taikos. Jei mano svajonė išsipildys, žemėje bus vienu laimingu žmogų daugiau.

Su pagarba Bronius Naudžiūnas, Zigmo.

Mano adresas: Lietuvos TSR, Vilnius 15, Vilkpėdės g. 8a-1.

Tautinės problemos ir jų sprendimai

Protestantinės galvosenos žvilgsnis į lietuvių tautos kelią

GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Leiskite man Jūsų redaguojamą "TZ" puslapiuose praveisti nuoširdų pokalbį. Tikiu, kad supratu Jūsų intenciją. Perskaite mano straipsnį "Reformacijos klausimu", išspausdintą "Svetyje", Jūs pamatėte, kad iškeltos mintys buvo pagrįstos tvirta argumentacija ir aiškia logika. Paimtos St. Ylos citatos buvo panaudotos ne polemikai, bet kontrastui, kad geriau išryškėtų keliama samprata ir daromos išvadoms. Be abejonės, Jūs supratote kelių minčių svarbą. Tai sprendžiū iš Jūsų pasakymo: "O gal norėtum atsliepti... labiau pagrįstais savo aiškinimais?"

Vienok man nesuprantama, kodėl tuo klausimu kreiptasi į Stasį Ylą. Šio klausimo nagrinėjimui būtų reikalingas katalikiškas intelektualas, išsivadavęs iš šiluvinio mentaliteto ir žvelgiantis į šių dienų problemas modernaus žmogaus akimis. Tik tokioje plotmėje tegalima vesti diskusijas, įsiekiant atsakymą į pastatytus klausimus.

Pilnai sutinku su Jūsų redaguojamo laikraščio užimta pozicija, kad reikėtų vengti religinių ginčų ar kelti iš praeties religines neapykantos alistras, nes esame visi atsakingi už lietuvių tautos vedamą likiminę kovą.

Tad kame viso klausimo esmė? Peržvelgę mūsų tautos nuolat tragišką kelią, mes turėjome pastebėti, kad per visus kritiškus tautai momentus jos politinė ir idejinė vadovybė parodė savo nesugebėjimą orientuotis istorinėje realybėje, pasimetė artėjančių pavojų akivaizdoje bei ramstėsi savo sukurtais utopiniais planais. Už kiekvieną vadovybių padarytą klaidą tauta apmokėdavo ir apmoka baisiomis aukomis.

Paremkime šį tvirtinimą faktais. Prof. J. Jakštas, nepersejamai "T. Ziburuiose" kritiškai peržvelgęs išleistą K. Skirpos veikalą "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti", padarė teisingą išvadą, kad lietuvių tautą būtų ištikusi katastrofa, jei naciai būtų įteisinę laikinę Lietuvos vyriausybę.

Apie nacių okupacijos metu vadovybės pasimetimą ir nesiorientavimą padėtyje Jūsų laikraštyje rašė Stasys Zymantas: "Nepaisydamas ir nekreipdamas dėmesio į buvusio pasiuntinio dr. L. Natkevičiaus įspėjimus, jog rusai dar grįš Lietuvon, VLIKas antrai sovietų okupacijai nesiruošė ir tautos jai neruošė" ("TZ", 1971. XII. 30).

Antros bolševikinės okupacijos metu iškiles partizaninis karas, kaip dabar liudija Simas Kudirka, buvo Maskvos smolingai paverstas inscenizuotu plietiniu karu, kad lietuvių tautos kraujuje paskandintų laisvės viltį.

Tą pačią viltį pergyvenome atsidūrę tremtyje, kai mūsų lietuviški veiksniai skelbė "jau kitą pavasarį grįšime į laisvą Lietuvą", planavo kompaktinę emigraciją ir pranašavo neišvengiamą karą tarp Rytų ir Vakarų.

Dabar, po Helsinkio konferencijos, pasikartoja ta pati velniava.

Tai tik trumpomis akimirkomis prabėgti mūsų visų išgyvenat įvykiai, kurie nustato savotišką mūsų politinės ir idejinės veiklos dėsninę, pagal kurią galime numatyti, kaip ateityje eis mūsų politiniai veiksniai, kai tauta vėl atsidurs naujame istorijos lūžyje.

Jieškodamas atsakymo į šį klausimą, turėjau įsigilinti į Lietuvos istoriją. Dėmesį atkreipiau į pirmą DLK įsteigtą Vilniuje 1539 m. A. Kulviečio kolegiją, kuri 1542 m. buvo uždaryta, o jos mokytojai nuo persekiojimo pasitraukė į Karaliaučius, kur davė pradžią lietuviškai raštijai. Tačiau A. Kulviečio kolegijoje dėstomi renesanso, humanizmo ir reformacijos mokslai bei idėjos, ant kurių pagrindas išaugo modernus pasaulis ir Vakarų demokratija, nebuvo grąžinti į lietuvių tautą. Tai ir nulėmė jos intelektualinį lygį. Su tokiu lygiu negalima spresti mūsų amžiaus iškilančių problemų, o juo labiau daryti realių prognozių atečiai ar išvengti utopinių planų.

Čia glūdi didžioji mūsų tautos tragedija. Norėčiau tuo savo tvirtinimu būti aiškus iki pat kaulų. Leiskite pateikti keletą pavyzdžių. Vilniaus jėzuitų akademijoje buvo dėstoma astronomija pagal Ptolomėjaus pasaulėžiūrą, ir studentai buvo ap-

ginkluojami "argumentais" prieš "klaidingą" Koperniko-Keplerio heliocentrinę sistemą. Ar galėjo akademijos auklėtiniai išaiškinti ar suprasti astronomijos reiškinius, atmetę mokslineis pagrindus? Atrodo, kad ne. Nepriklausomybės metais per religijos pamokas, per katalikiškas ideologines organizacijas būsimoji inteligentija buvo apginkluojama "argumentais" prieš Darvino evoliucijos mokslinę tiesą. Tad nenuostabu, kad katalikų intelektualai istorijoje temato įvykius ar faktus, bet nemato istorinių procesų ir nepagauna jų logikos. Katalikų Bažnyčia į "Index librorum prohibitorum" įtraukė ne vien visus reformatorius, bet praktiškai visus didžiuosius humanistus, pradedant Erasmu Roterdamičiu ir baigiant Em. Kantu.

Ar galima be renesanso, humanizmo ir reformacijos idėjų ir principų pažinimo suprasti naujųjų amžių istorijos eigą, jos dėsninę? Labai sunkiai, kaip tai įrodo mūsų visų politiniai veiksmų veiklos rekordai.

Prileidžiū, kad Jūs man tuojau atkirsitė sekančių argumentų. Argi tokie iškilieji katalikų intelektualai, kaip St. Salkauskis, A. Macelina, J. Girmius ir šimtai kitų, nėra studijavę garsiuose V. Europos un-tuose, susipažinę ir išstudijavę visas filosofines ir religines sistemas, gavę aukštus akademinius laipsnius ir parašę eilę mokslinių veikalų, — nėra Vakarų kultūros atstovai?

I tai atsakau: komunistiniame pasaulyje taip pat universitetuose suteikiami aukšti akademiniai titulai, jų mokslininkai atsidėję studijuoją visus V. Europos gyvenimo aspektus ir prirašo aibes veikalų marksistinėje-leninistinėje dvasioje. Ar jie laikyti V. kultūros atstovais, net ir tuo atveju, jei būtų gimę ir augę Vakaruose?

Vienas yra dalykas studijuoti visus istorijos ar gamtos reiškinius, visas religines ar filosofines sistemas atviru protu (open mind), o visai kas kita žvelgti po dogmatinius akinus (closed mind). Katalikiška pasaulėžiūra yra dogmatinė ir mistinė, todėl jos interpretacijoje nagrinėjami objektai ar subjektai praranda savo realybę.

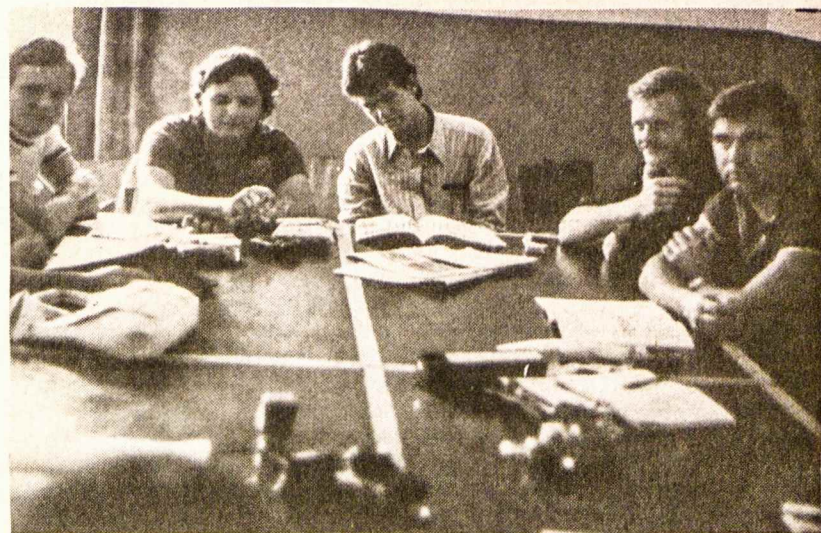
431

Čia išskyla išskirtinumas tarp katalikiškos ir protestantiškos galvosenos, kai žvelgiama į lietuvių tautos praeitį, dabartį, ateitį ir į visas lietuvių tautos laisvės kovų problemas. St. Yla šio reiškinio nepagavo, bet Jūs supratote klausimo svarbą.

Šios mano mintys buvo keliamos eilėje straipsnių, tilpusių "Mūsų Sparnų" žurnale, su kuriomis greičiausiai nesate susipažinę, bet jos atspindėjo trumpame straipsnyje, išspausdintame lietuvių ev. luteronų laikraštyje "Svečias", kuris pagavo Jūsų dėmesį. Tikiu, kad man pasisekė išaiškinti iškilusią problemą ir tuo norėčiau užbaigti malonų pokalbį su Jumis.

Reiškiu pagarbą, V. Karosas

Red. prierašas. Šio straipsnio autorius yra protestantinės kitokios spaudos bendradarbis, iškilias naujų idėjų. Jo rašinys "Reformacijos klausimu" atkreipė "TZ" redakcijos dėmesį ne tiek savo "tvirta argumentacija", kiek savo puolimo tonu, savotiškais priekaištais. I kun. prof. St. Ylą buvo kreiptasi, nes jis tiesiogiai liečiamas. — V. Karosas, pereinamas į tautinių problemų gvildinimą, pabrėžia menką mūsų tautos intelektualinį lygį, kurio priežastis — katalikybė. Tik protestantinė galvosena esą galėtų rasti tinkamus mūsų tautos likimo sprendimus. Tai rodo silpną autorius pažinimą katalikybės. Jo argumentacija šiuo atveju nėra nauja — ateina iš senų apsakų ir visai nedvelkia ekumene dvasia. Nei lietuviai protestantai, nei katalikai, apamai imant, dar nepajęgia kalbėti vieni apie kitus nešališka kalba. Gvildinant likimines mūsų tautos problemas, reikalinga ne protestantinė, ne katalikiška ir ne ortodoksinė, bet objektyvi galvosena. Jei protestantinė galvosena būtų raktas į tautinių problemų sprendimus, tai mūsų kaimynai latviai ir estai jas būtų geriau išsprendę. Deja, visi esame sublokšti į tą patį laivą. Tiesa, V. Karosas pajudina daug ir įdomių klausimų, bet, norint į juos atsilipti, reikėtų grįžti į senąsias pozicijas ir daug ką pakartoti. Dabartinėje mūsų tautos būklėje tai būtų beprasmiš ir net žalingas užmojis.

Argentinoje intensyviai rengiamasi jaunimo kongreso stovyklai. Pirmas iš kairės — Arūnas Steponaitis iš Sao Paulo, antras iš dešinės — Viktoras Barzdžius, informacijos vadovas iš Buenos Aires

Jaunimo kongreso žinios

INFORMACIJA. Visais kongreso reikalais Kanadoje kreiptis savo kolonijose pas III PLJK atstovus arba Toronto pas: KLB pirm. J. R. Simanavičių tel. 534-1274; KLSJ pirm. Almj Kuola tel. 769-7051; Gabija Juozapavičiūtė tel. 461-7660.

ISVYKA IŠ ČIKAGOS. Ekskursinis lėktuvas jau užpildytas. Lėktuvu nepatekusiems po spalio 6 d. bus grąžintas \$116 įmokėjimas. Šiuo metu teiraujamasi dėl galimybių vykti grupėmis iš Toronto bei Londono. Informacija: Gabija Juozapavičiūtė (416) 461-7660.

Visi patekusieji lėktuvu jau turėtų būti gavę patvirtinimus, savo numerį ir prašymą sumokėti likutį pinigų. Kurie nieko nėra sužinoję, prašomi tuojau skambinti Čikagon Romui Kasparui, PLB vicepirm. jaunimo reikalams: (312) 442-9361.

Vykstantys su Čikagos ekskursinių lėktuvu turi registruotis kongreso registracijoje, nesvarbu ar vykstate kaip atstovai, turistai, svečiai ar dalyvis. Kongreso registracija vyksta atskirai nuo kelionės registracijos. Blankai gaunami pas G. Juozapavičiūtę (416) 461-7660.

KANADAI 81 VIETA PLB EKS-KURSIJOJE. Gauta iš PLB valdybos žinia, kad Kanados lietuviams PLB ekskursijoje iš viso parūpinta 81 vieta. Lėktuve iš Čikagos parūpinta 61 vieta. Montrealičiams parūpinta 20 vietų lėktuve iš Niujorko. Visas Kanados jaunimas, kuris registravosi Čikagos ekskursinį lėktuvą, jame gavo vietas.

KONGRESO ISVYKA SU "BALTIJOS" ANSAMBLIU IŠ LONDONO, ONT. Nepatekusiems lėktuvu iš Čikagos dar yra galimybė vykti su "Baltijos" ansamblio ekskursija iš Londono, Ont. Ekskursijon gali įsijungti ir Toronto, nes lėktuvas čia nusileis. Išvyksta gruodžio 24 d. iš Londono. Toronto prisijungti 13.00 v. Atskris į Buenos Aires, Argentinoje, gruodžio 25 d. Tada įsijungia į kongreso programą. Pralaidžiama tikrai kongreso stovykla. Išvykos kaina, įskaitant visas keliones į Pietų Ameriką ir tenai tarp kraštų bei atgal į Kanadą — \$690, plus \$8 mokesčių. Ekskursija rūpinasi M. Chai-nauskas, 241 Highbury Ave., London, Ont. N5Z 2W8. Tel. (519) 455-3428. I Kanadą grįžtama sausio 11 d. pavakary. Registruojama eilės tvarka. Taigi, raginame nedelsiant teirautis. Imokėti \$100.

REGISTRACIJA. Nepaisant kas kaip vyksta, VISEMS yra būtina kongreso registracija, kuri atliekama per krašto jaunimo sąjungos valdyba. Blankus galima gauti pas G. Juozapavičiūtę, Apt. 2314 — 655 Broadway Ave., Toronto, Ont. M4K 2P3. Tel. (416) 461-7660. Reikia grąžinti užpildytus blankus tuo pačiu adresu kuo greičiausiai. Registracijos mokesčiai: vyresniesiems — \$5 JAV, jaunimui — iki spalio 30 d. \$2 JAV, po spalio 30 d. — \$5 JAV. Registracijoje reikalaujama fotografija ir paso numeris. Registracija susideda iš 9 dalių, į kurias įeina turizmo, transporto ir nakvynių reikalai Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje.

SKIEPAI. Ketinantys vykti P. Amerikon jau turėtų būti pradėję tvarkyti savo skiepų reikalus. Reikalingi tikrai SMALLPOX skiepai. Tačiau patariama taip pat gauti "typhoid", "polio" ir "yellow fever" skiepus. "YELLOW FEVER" skie-

pai gaunami tikrai Toronto, Quarantine Service Government of Canada, tel. 966-6245. (Atkreipkite dėmesį į telefono numerį, praėjusį kartą buvo klaidingai atspausdintas!). Gauti skiepams reikia iš anksto sutarti valandą — "by appointment only". Kiti skiepai gaunami per šeimos gydytojus.

KANADIECIAMS NEPARTI-NA vežti kanadiškos valiutos. Urugvajuje pvz. kanadiškų pinigų visai neima. Patariama vežti JAV dolerius grynais. Kelionių čekius gali būti sunkumų išeisti. Pinigus keisti tikrai nuykus tenai ir kiekviename krašte atskirai tiek, kiek reikia. Patartina likusius pinigus išeisti atgal į amerikietiškus, prieš išvykstant iš kiekvieno krašto. Visos kongreso kainos apskaičiuotos JAV pinigais.

ZEMIAU 21 M. AMŽIAUS jaunimui turėti su savimi prie dokumentų savo tėvų raštišką pareikimą, kad jų sūnus/duktė vyksta tam tikram laikotarpiui į sekančius kraštus, kad asmuo yra Kanados pilietis ir kad tėvai pritaria tokiai kelionei. Šio preiškimo reikalauja Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos imigracijos tarnybos. Tokio rašto neturintiems jaunuolui gali būti sunkumų keliaujant tarp kraštų tenai ir grįžti į S. Ameriką. Raštiškas tėvų pareiškimas turi būti advokato arba "notary public" patvirtintas ir anglų kalba. Tokias formas taip pat galima gauti iš kelionių biuro, bet jos nėra būtinos, užtenka patvirtinto tėvų laiško.

DEL POLITINIŲ NERAMUMŲ. Kongreso rengėjai P. Amerikoje užtikrina, kad kongresas įvyks, nežiūrint kas būtų laikraščiuose ar žiniuose skelbiama apie padėtį tuose kraštuose, kur vyks kongresas. Jie užtikrina, kad normaliai tie dalykai neličia eilinio asmens ar turistų. Be to, yra būtina užpildyti kongreso registracijos pinai su fotografijomis, nes blankai sudaryti bendradarbiaujant su tų kraštų turizmo ir imigracijos pareigūnais. Kongresas vyksta su kiekvieno krašto valdžios pritarimu.

PATIKSLINIMAI DEL KONGRESO KAINŲ. Brazilijoje VISOS jaunimo išlaidos IŠ VISO yra \$15 JAV, įskaitant N. Metus, transportą ir t.t., o ne \$10 už N. Metus ir \$15 už kitus dalykus. Svečiams iš viso \$20, įskaitant N. Metus, o ne \$35, kaip parašyta registracijos blanko. Studijų dienos ir ekskursijos prisideda atskirai prie to.

Dėl nakvynių — svečiai turistai, jeigu nori būti šeimose, tepažymi registracijoje. Buenos Aires ir Sao Paulo yra galimybių juos patenkinti, tačiau Montevideo, kur yra žymiai mažiau lietuvių, pirmenybė dėl nakvynių jaunimui, svečiai turės būti viesbūtyje.

Studijų Dienų dalyviams bus ekskursija į Rio de Janeiro 2½ dienų. Studijų Dienos vyksta 100 km nuo Sao Paulo. Čia yra apie 300 kambarių dormitorijų stiliaus, maistas ir t.t. Vieta gamtoje — dideliame ūkyje. Sausio 6 d. Studijų Dienų dalyviai vyksta į Sao Paulo uždarymū ir Tautinių šokių šventei ir tada seka ekskursija į Rio.

Kiekvienam jaunuoliui visas kongresas su stovykla, studijų dienomis, apsisotant šeimose, smulkiosios kelionėmis (neskaitant ekskursijų), įėjimais į parengimus turėtų išeiti apie \$85. GABLIJA

Po mėnesinių lietuviškų pamaldų Riodežaneiro katedroje sanpaulietė Kristina Valavičiūtė su Luis ir Kristina Gailiais. Koncertuoti atvykęs "Nemunas" iš Sao Paulo praturtino vietinių lietuvių pamaldas Nuotr. A. Saulaičio

KALĖDINĖS dovanos

Tik per Angliją — greičiau, pigiau, geriau. Siūlome augštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1975

3 metrai puikios vilnos angliskos medžiagos eilutei; 2,75 m. storos "crimplene" medžiagos moteriškai eilutei arba moteriškam apsiaustui; vyriški nailoniniai marškiniai arba bluizė; vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis; 1 vilnonė geleto skarele; 2 geleto nailoninės skarelės; 2 p. vyriški arba moteriški vilnonių (arba nailoninių) kojinių; 1,80 m. "crimplene" medžiagos suknelė (arba 1 sv. vilnonių megzminių siūlų); 1 sv. šokoladinis saldinių; 20 angliskų cigarečių. Kaina su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$160.00

Paruošiami specialius maisto gaminių siuntinius 1975 m. Kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis \$50.00

Tam, kas nori pats sudaryti siuntinį, siūlome šiuos dalykus: 3 m. labai geras angliskos medžiagos eilutei \$45.00
Stora su ornamentais "crimplene" medžiaga — 1 m. \$7.00
"Crimplene" medžiaga suknelėms — 1 m. \$6.50
Nailoninis kailis moteriškam apsiaustui \$33.00
Dirbtinis minkas moteriškam apsiaustui \$54.00
Vilnonė medžiaga žieminiam apsiaustui \$36.00
Vilnonė geleto skarele \$8.00
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių \$10.00
Ivairių spalvų perukai \$30.00
Nailoniniai marškiniai \$9.00
Vilnoniai arba "acrylono" nertiniai \$19.00
Lieturginiai "Telescop" \$10.00

Šitos kainos yra su sovietiniu muitu. Reikia pridėti tikrai persiuntimo išlaidas \$17.00

Priimame užsakymus: autovežimui, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekm, kurių negalima iš čia pasiųsti.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą ar kitas šalis.

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England

Tel. 01-739-8734 arba 01-460-2592

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas

Europinio stiliaus DANIŠKAS

"nesūdytas" margarinas -

PRĄSYKITE jo savo pasirinktoje maisto parduotuvėje

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RETEJA KUNIGŲ GRETO

Motociklo nelaimėje rugsėjo 11 d. žuvo Skiemonių klebonas a.a. kun. Feliksas Savčiukas. Vėlonis buvo gimęs 1918 m. Panevėžio vyskupijoje, kunigo įšventintas 1945. Sielovados pareigas ėjo daugelyje Lietuvos vietovių. Jo laidotuvis rugsėjo 15 d. Skiemonyse dalyvavo Panevėžio vysk. Romualdas Krikščūnas, apie 100 kunigų ir didelė tikinčiųjų minia. Gedulo Mišias aukojo vysk. R. Krikščūnas, atsisveikinimo žodį tarė vėlonies kurso draugas kun. Vaclovas Aliulis ir kun. Antanas Valančiūnas. Jieznė rugsėjo 3 d. mirė altaris a.a. kun. Tadas Akstinas, gimęs 1887 m., kunigo įšventintas 1913 m. Siemet Lietuvos jau mirė 15 kunigų ir a.a. Telšių vysk. Juozas Pletkus, sulaukęs 80 metų amžiaus. Naujuoju Telšių vyskupijos valdytojų kapitalinio vikaro titulu yra išrinktas šios vyskupijos kancleris ir katedros klebonas kun. Antanas Vaičius. Tarpdieezinėje Kauno kunigų seminarijoje praėjusį pavasarį įšventinti aštuoni kunigai neužpildė susidarusių spragos. Siemet įstojo 12 naujų seminarištų. Kunigystės pašaukimui seminarijoje dabar ruošiasi 53 klierikai. Kl. R.

ATLADAI SILUVOJE

Siluvoje kasmet rugsėjo 8-15 d. švenčiami Sv. Mergelės Marijos gimimo atleidai. Siemet jie susilaukė rekordinio maldininkų skaičiaus — minios tikinčiųjų plaukte plaukė visą savaitę iš įvairių Lietuvos vietovių. Įspazinių klausė net 60, o karta is ir daugiau kunigų. Šilinių sukmadienį Mišias atnašavo vysk. Liudas Povilonis. Pamokslus per visus atleidus sakė Viduklės klebonas kun. Krizantas Juknevičius. Paskata gausiam maldininkų dalyvavimui, matyt, buvo popiežiaus Pauliaus VI suteiktas mazošios bazilikos titulas Marijos šventovei Siluvoje. Kl. R.

KANKINA LIGONINĖJE

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" 18 nr. suteikia informaciją apie M. Tomonio kankinimą psichiatrinėje ligoninėje: "1975 m. birželio 25 d. Mindaugas Tomonis prašė laisčią Lietuvos KP CK, kuriame kalbėjo apie neostalinozmo grėsmę, reikalauja leisti vystyti krikščioniškąją kultūrą. Birželio 27 d. į Tomonio darbovietę atvyko milicininkas ir pareikalavo, kad Mindaugas prisistatytų į Vilniaus psichiatrinę ligoninę. Tomonis nepakluso. Tos pačios dienos vakarą pas Tomonį atvyko milicijos kapitonas ir mašina su sanitarais, kurie Tomonį nugalbėno ir psichiatrinę ligoninę Vasaros g. nr. 5. Birželio 29 d. nuo infarkto mirė M. Tomonio motina. Į laidotuves jis buvo išleistas paskutiniu momentu, kai apie jį telefonu buvo pasiteirauta iš vienos Vakarų ambasados. Po laidotuvių Tomonis vėl turėjo grįžti į ligoninę. Pradžioje Tomonis buvo laikomas vadinamoje stebėjimo vietoje, o vėliau perkeltas į I-ji skyrių. Kol kas joks gydymo kursas nepaskirtas, vėliau žadama paskirti gydymą. Jo gydytojas — Radavičius." Jeigu žmogus dėl vieno politinio laiško atsiduria psichiatrinėje ligoninėje, ar ne tiksliau būtų jo uždaryti vilniškės kompartijos ček narius, padariusius tokį kvailą sprendimą? Gaila, kad "LKB Kronika" nepateikia tų "išminčių" pavardžių.

PROPAGANDA FILMUOSE

Lietuvos kino studijos dokumentinių filmų kūrėjai atvirame partiniame susirinkime aptarė kompartijos jiems nubrėžtą liniją, kurią įsako vilniško centro komiteto nutarimas

"Dėl kino ir televizijos dokumentikos kryptingumo, idėjinio bei meninio lygio". Spalio 2 d. laidoje "Tiesa" informuoja: "Vykdant šį nutarimą, kaip buvo pažymėta susirinkime, lietuviškojo kino dokumentikoje pastebimi reikšmingi poslinkiai. Vyrąjančią vietą dokumentinių juostų tematikoje užėmė šiandieninio gyvenimo problemos, analizuojančios mūsų pramonės, žemės ūkio reikšnius, parodančius, kaip respublikos darbo žmonės kovoja už partijos keliu užduočių įgyvendinimą. Sukurta kino filmų ateistinio auklėjimo, teisiinių žinių propagandos klausimais, sukurti net keli filmai, skirti tarybinės liaudies pergalės Didžiajame Tėvynės kare trisdešimtmečiui..." Pranešimą apie dokumentalistų uždavinius, vis labiau susiejamus su propaganda, padarė vilniškės kompartijos centro komiteto kultūros skyriaus vedėjas S. Šimkus. Dokumentalistams pažerta priekaištai, kad jie vis dar nepakankamai atspindi vykstančius pasikeitimus darbininkų, valstiečių, inteligentų samonėje, nesikia reikiama dėmesio socialistinio lenktyniavimo bei darbo našumo klausimams.

RANKINUKŲ GROBEJOS

V. Daunoraitė "Komjaunimo Tiesos" 186 nr. pateikia augščiausiojo teismo protokolo ištrauką: "Danutė Barkauskaitė ir Leonarda Viršilaite Kauno miesto ir Lenino rajono liaudies teismo gegužės mėnesio 14 d. nuosprendžiu nuteistos už tai, kad sausio mėn. 31 d. apie 6 val. Kaune, prie Zanavykų ir Zarasų gatvių sankryžos, smurtu atėmė iš Danutės Pilipavičiūtės rankinuką." Toliau V. Daunoraitė rašo: "Smurtas... Jau nos merginų rankos ir... smurtas. Smūgis į veidą, spyris... Dar kartą... Paskui — už rankinuko, ir — kiek kojos įkerta... Bandydamas pasiekti pėdsakus, nusikaltėlis suplėšė D. Pilipavičiūtės pasą, o rankinuką sudegino. D. Barkauskaitė prisipažino, kad nesimokė ir niekur nedirbo. O žmogus juk — ne oru gyvas. Reikia valgyti, norisi pasipuotėti...". D. Barkauskaitė teismas paskyrė trejus metus. L. Viršilaitei — dvejus metus bendrojo režimo auklėjamųjų darbų kolonijoje. Abi nusikaltėlės — nepilnametės. V. Daunoraitė nepateikia jų amžiaus, bet sudaro įspūdį, kad jos dar tikros geltonsnapės, nes nuo baumės vykdymo jas išgelbėjo maskvinės augščiausiosios tarybos prazidumo 1975 m. gegužės 16 d. amnestijos įsakas.

EKSPORTUOJA DURPES

Durpių gamykla Trakėsdyžuose, Šilutės rajone, kasmet pagamins po 20.000 tonų presuotų durpių. Šilutikių presuotos durpės keliauja į daugelį užsienio kraštų. Neseniai viena didelė jų siunta buvo išvežta Prancūzija, o užsakymai yra gauti iš V. Berlyno, Danijos ir net Ispanijos.

NUSEKES NEMUNAS

"Tiesos" 241 nr. paskelbtas trumpas pranešimas atkreipia skaitytojų dėmesį į rekordinį Nemuno nusekimą, kokio nėra matę net ir senieji panemunės gyventojai. Nuo Vilnijos iki Kauno Nemuno gilmena nesiekia nė pilno metro. Tai sudaro didelę problemą upeiviams, negalintiems pilnai pakrauti laivų. Visdėlio jiems siemet jau pavyko Nemuną pervežti 900.000 tonų krovinių. Geriausiai pasirodė "Akmenos" įgula, vadovaujama kapitono S. Astrausko. Nuo "Akmenos" nedaug atsiliko ir "Jūros" laivas, vadovaujamas kapitono Z. Vaišnoraičio. V. Kst.

Brazilijos lietuvių "Nemuno" šokėjai, užbaigę linksmą programą baltiečių parodos uždaryme rugpjūčio 31 d. Sao Paulo mieste. Ši Jono Lukoševičiaus vadovaujama grupė rugsėjo 13-14 dienomis pasirodė tarptautinėje folkloro šventėje, o rugsėjo 19-21 dienomis braziliečių šokių šventėje Riodežaneire

Nuotr. A. Saulaičio

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus komitetas maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius gausiai atsilankyti į

tradicinį vajaus užbaigimo BALIU-ŠOKIUS

lapkričio 8, šeštadienį,
Jaunimo Centro salėje,
48 Dundurn St. N., Hamilton, Ont.

Įėjimas: suaugusiems — \$3.00,
studentams ir pensininkams — tik \$1.50.

Programoje:

- Abiturientų pristatymas.
- Aušros Vartų parapijos choras, vad. muz. A. Paulionio.
- Turtiniga loterija, laimės staliukai.
- Įvairūs bufetas, šilta vakarienė.
- Šokiams gros puikus lietuviškas orkestras, vad. J. Vaičiaus.

Vakaro pradžia 7 valanda, programos — 7.30 val.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus komitetas

Hamilton, Ontario

SUPAZINDINIMAS SU ABITURI-

ENTAIŠ įvyks lapkričio 8 d. Jauni-

mo Centre Šalpos Fondo metiniam

vajaus užbaigimo baliuje. Visi abi-

turientai, baigę XII gimnazijos klase,

prašomi tuojau registruotis pas

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus

pirm. J. Pleinį tel. 549-5372.

Ta proga kiekvienas gaus prisiminimui

po knygą. Šalpos Fondo komite-

tetas kviečia visus hamiltoniečius ir

apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti

šiam vajan užbaigimo baliuje. Me-

ninę dalį išpildys Hamiltono Aušros

Vartų parapijos choras, vad. muz. A.

Paulionio. Tad visi, jauni, seni, ma-

ži ir dideli, rezervuokime lapkričio

8 d. vakarą šalpos reikalamas.

KLB ŠALPOS FONDO Hamiltono skyriaus vajus vyksta labai sklandžiai. Aukų rinkėjai džiaugiasi, kad beveik kiekvienas, parašytas aukos, neatsisako. Labai džiuginantis reiškinys, kad mūsų tautiečiai visgi supranta šalpos reikalą ir nuosirdžiai remia šalpos darbuotojų pastangas. Visiems aukotojams nuosirdi padėka už gausias aukas.

"AIDO" CHORAS su dideliu pasisekimu spalio 18 d. koncertavo Klepelande. Beveik po kiekvienos dainos "Aidas" susilaukė ilgų plojimų, kurie vertė chorą kaikurias dainas kartoti. Chorą kvietė Vysk. M. Valančiaus šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas, kuris chorą ir jo vadovus mielai ir su lietuvišku nuo-

širdumu priėmė, vaišino. Choras "Aidas" jiems reiškia nuosirdžią padėką už pakvietimą, gražų ir nuosirdų priėmimą. J. P.

DLK ALGRIDO ŠAULIŲ KUOPA spalio 16 d. paskyrė \$100 jaunimo kongresui ir pinigų įteikė KLB Hamiltono apylinkės valdybai.

P A D E K A

Reiškiu nuosirdžią padėką: lankiesiems mane ligoninėje General Hospital ir namuose; už dovanas, linkėjimus greit pasveikti ir užuojautas: dr. A. Gailiui, dr. Peacock, dr. Einhorn, dr. Sullivan, J. P. Elvikiams, O. D. Siurnoms, J. E. Bubnias, D. Naginskui, K. Butkeviciui, V. Bagdonui, V. Domeikai, V. Norkeviciui, G. Vinerskieni. Visiems esu nuosirdžiai dėkingas —

Antanas Elvikis

St. Catharines, Ont.

LB APYLINKĖS VISUOTINIS

SUSIRINKIMAS, įvyks spalio 18 d.

tuoj po pamaldų, buvo veiksmingas,

darnus ir gražus. Klausimus gerai

apsvarstius, vienbalsiai buvo išrinkta

A. Ališauskienė susirasti naujos

valdybos narius. Valdyba siemet nu-

matoma sudaryti vien tik iš moterų.

Neatrodo, kad tai bus sunku įgyven-

dinti, nes A. Ališauskienė jau yra

buvusi LB apylinkės pirmininke ir

yra labai populiari. Bendruomenės

izde yra beveik \$1.000. Ji kruopščiai

tvarkė izd. Zenonas Jakubonis. Re-

vizijos komisija palikta ta pati.

Iš buvusios valdybos pirmininko

pranešimo dar kartą išryškėjo valdy-

bės visos bendruomenės atliktas

milžiniškas kultūrinis bei visuome-

ninis darbas, iškėles lietuvių vardą

visų šio miesto gausių tautybių tarpe

pirmon vieton. Folks Art Council

pavz. lietuviams pirmiems pasiūlė

pasirinkti parodai geriausią langą mie-

ste. Daugumos kanadiečių nuomone,

tas langas buvo gražiausias ir turtin-

giausias visame mieste. Vienu Folks

Art Council direktorių yra paskirtas

Algis Zubrickas. St. Catharines mies-

ta burmistras yra oficialiai pavadi-

nęs Kanados tautybių sostine.

Susirinkimo padėka pareikšta A.

Gverzdžiui už surinktą rekordinę

\$409 sumą Tautos Fondui. Šia proga

verta prisiminti, kad mūsų apylin-

kėje beveik nėra žmonių, neužsimo-

kančių nario mokesčio. Padėkos plo-

jimų audros susilaukė P. J. Kalaini

šėima už talką, darbą ir lėšas mai-

sui paruošti pastarųjų metų rengi-

niuose. Ypač augštai šioje svarbioje

srityje susirinkimas įvertino P. Ka-

lainienę. Valdyba taip pat padėjo

ji kiems.

Susirinkimas vienbalsiai pritarė

Pavergtų Tautų sumanymai, pasiūly-

tam lietuvių atstovų, pavasarį sureng-

tį tautybių vakarą, kuriame nemu-

nama paskaitininku turėti A. Solzenici-

no ar žymųjį žurnalista P. Worthing-

toną, taip pat pakviečiant dalyvauti

bent vieną Kanados vyriausybės na-

rij. Programa būtų trumpa, pasitenki-

niant tų tautybių susipažinimu, pa-

bendravimu.

Susirinkimui tvarkingai ir suma-

niai pirmininkavo Antanas Sukys,

sekretoriavo Felicija Janušonienė.

Dalyvių eilėse buvo Stepas Ulbinas iš

Niagara Falls. Ši vietovė taip pat

priklauso LB St. Catharines apylin-

kėi. Po malonaus susirinkimo visi

patenkinti išsiskirstė namo.

ZENONAS JAKUBONIS jau kuris

laikas kiek rimčiau negaluoja ir tu-

rojo operaciją. Jis palyginti dar jau-

nas vyraus, atletiškos išvaizdos —

visus sunkumus nugalės. Z. Jakubonis

gali būti lietuviškos darbo pavyzdži

savo patarnavimu, kruopštumu bei

ištvėringumu ku geriausiai atlikti

pasitamsius pareigas. Visą laiką dir-

ba valdybose — 8 metus ramovėnų,

kelintus metus LB apylinkėje. Tai

(Nukelta į 7-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ELTOS PRANEŠIMU, dr. A. Sa-

charovo vardu pavadintame Sovietų

Sąjungos teisme Kopenhagoje spalio

17-19 d.d. buvo du lietuviai liudinin-

kai — VLIKo pasiųstas Simas Ku-

dinka ir iš Muencheno atvykęs Jo-

nas Jurašas. S. Kudirkai buvo pari-

pinta dokumentinės medžiagos anglų

ir rusų kalbomis. Tautžudystės pa-

rai VLIKas jau anksčiau buvo pa-

siuntęs medžiagos į Kopenhagą. Tei-

sėjų eilėse buvo prof. A. Stomas, ne-

seniai atvykęs iš okupuotos Lietuvos

ir dabar gyvenantis Britanijoje.

DETROITO UNIVERSITETE

spalio 3-4 d.d. įvyko simpoziumas "Na-

cionalizmas Sovietų Sąjungoje ir R.

Europoje L. Brežnevo ir A. Kosygi-

no laikais". Dalyvisis iš JAV ir Ka-

nadnos universitetų į šį simpoziumą

sukvietė rengėjai — Detroito univer-

sitetas ir Mičigano Tautybių Tary-

ba. Atskiras savo sesijas turėjo lat-

viai, slovakai, vengrai, lietuviai, al-

banai, gudai, kroatai, armėnai, len-

kai, estai ir žydai. Lietuvių sesijai

vadovavo Oaklando un-to prof. Leo-

nardas Gerulaitis, paskaitas skaitė

Calumeto kolegijos prof. Tomas Re-

meikis ir Farleigh Dickinson un-to

prof. Algirdas Landsbergis. Pirmas

placiu palietė lietuvių tautines

tendencijas ekonominėje srityje, A.

Šniečkaus vaidmenį Stalino, Chruš-

čiovo, Brežnevo ir Kosygi no lai-

kais. Jo mintis papildė paruoštos ir

išdalintos statistinės lentelės apie

ekonominių Baltijos kraštų ir Sovie-

tų Sąjungos vystymąsi 1945-71 m.,

apie lietuvių tautinės grupės vaidme-

nį Sovietų Sąjungos vadovaujančiu-

se kadruose 1945-71 m., apie Lie-

tuvos gyventojų tautinį pasiskirsty-

mą 1959-73 m. Atskirai prof. T. Re-

meikis paminėjo Vakarų pasiekusį

Tautinio Lietuvių Fronto atsišauki-

mą ir "Lietuvos Katalikų Bažnyčios

Kroniką". Prof. A. Landsbergis kal-

bėjo apie okupuotos Lietuvos kul-

tūrinę būklę, trumpam atleisus varž-

tus Chruščiovo laikais ir vėl din-

gusią laisvėjimo perspeką, kai valdžia

perėmė Brežnevas. Dalyvisis jis su-

pazindino su buvusio rež. J. Jurašo

tragedija. Diskusijose dalyvavo prof.

Leonas Sabaliūnas iš R. Mičigano

universiteto.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FE-

DERACIJOS suvažiavime spalio 4-5

d.d. Niujorko Kultūros Židinyje da-

lyvavo apie 100 atstovų. Šis svars-

tė įvairius šios organizacijos reika-

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 9¼%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

21 Lumberville Ave. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir popastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimo, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkštus
- invalidumo pajamas
- nuosavybių draudą
- šeimos apsaugą
- Studentų draudus
- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881
2 Carlton St., suite 714 Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei pėsniuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lampos ir baterijos. • Priityres specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas (1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

me po 2-3 savaitių.

Unijas jungiąs Kanados Darbo Kongresas planuoja įsteigti specialų fondą, kurio lėšos būtų panaudotos kovai prieš atlyginimų kontrolę. Pastarąją savo suvažiavime griežtai atmetė didžiausia Kanadoje valdžios tarntautoji unija "Canadian Union of Public Employees", turinti 210.000 narių. Atstovai netgi nesutiko priimti kontrolę smerkiančios rezoliucijos dėl jos nepakankamo griežtumo. Unijos atstovai aštuonerius metus jiems vadovavęs Stan Little pakėlė moterimi Grace Hartman, kuri šioje unijoje ėjo įždininkės pareigas. Savo karingoje kalboje naujoji unijos vadovė siūlė nesiriboti vien tik parama NDP socialistų partijai, bet remtis tiesioginiu narių įsijungimu į politiką ir reikalauti, kad akcijos prieš atlyginimų kontrolę imtųsi Kanados Darbo Kongresas.

Ontario Policijos Draugijos suvažiavime Otavoje pagrindinę kalbą pasakė federacinis kalėjimų ministeris W. Allmand, bekompromisinis mirties bausmės panaikinimo šalininkas. Šiuo metu mirties bausmė Kanadoje yra suspenduota įstatymu, vienuoliktą išimtimi paliekant policininkų ir kalėjimų sargų žudikus. Prieš pat šį suvažiavimą federacinė vyriausybė atidėjo mirties bausmės vykdymą iki 1976 m. liepos 15 d. trims nuteistiesiems policininkų žudikams. Toronto ir Waterloo policijos atstovai demonstratyviai išėjo iš salės, atsisakydami klausyti W. Allmando kalbos. Jis vėl gynė savo pozicijas, žadėdamas už mėnesio pateikti parlamentui naują įstatymą, kuris visiškai panaikintų mirties bausmes. Prieš tokį sprendimą, atrodo, yra nusistačiusi ne tik policija, bet ir didžioji kanadiečių dauguma, matanti gausėjančias žiaurias žmogžudystes. Iš tų trijų policininkų žudikų, kuriems mirties bausmės vykdymas atidėtas iki sekančios vasaros, du buvo laikinai išleisti iš kalėjimų ir, plėšdami bankus, nušovė policininkus. Pagal dabartinį įstatymą žmogžudžiai, nuteisti kalėti iki gyvos galvos, iš kalėjimų gali būti išleidžiami po 10 metų. Federacinis kalėjimų min. W. Allmand, siūlantis visišką mirties bausmės panaikinimą, žmogžudžiams žada įvesti ilgesnės kalėjimo bausmės, t.y. labiau suvaržyti bausmės sutrumpinimą bei jos dovanojimą, bet jis tokių kalinių nenori laikyti kalėjime iki gyvos galvos.

Revoliucinė P. Vietnamo vyriausybė pažadėjo išleisti du kanadiečius misinierius — pastorių N. Johnsoną ir jo žmoną. Jiedu dirbo šiaurinėje P. Vietnamo dalyje ir neturėjo progos pasitraukti, kai komunistai pradėjo staigią ofensyvą. Apie numatomą kanadiečių misinierių išleidimą Kanados ambasada Pekinge painformavo P. Vietnamo ambasada.

Savo kandidatūras federacinės konservatorių partijos vadui R. Stanfieldui pakeisti jau paskelbė penki politikai: Albertos parlamento atstovas Joe Clark, federacinio parlamento atstovai — Heward Graftey, Flora MacDonald, Jack Horner ir John Fraser. Nė vienas jų neturi tokio vardo, kad galėtų pakelti konservatorių prestižą visoje Kanadoje ir laimėti šiai partijai parlamento rinkimus. Albertos premjeras P. Lougheed, viena pagrindinių konservatorių žvaigždžių, nesutinka pasitraukti iš provincinės politikos ir pereiti federacinę. Atrodo, kandidatų bus ir kvebekietis federacinio parlamento narys C. Wagner, kurio pozicijas sustiprino netikėtas konservatoriaus J. Lavoie laimėjimas prieš ryšių ministerių paskirtą liberalą P. Juneau Hochelaga rinkiminėje apylinkėje, kurios atstovas G. Pelletier pasitraukė iš politikos ir buvo paskirtas Kanados ambasadoriumi Prancūzijai. Šis laimėjimas ilgame tėje liberalų tvirtovėje teikia vilčių konservatoriams Kvebeke. Jas dar labiau galėtų sustiprinti prancūzų kilmės vadas C. Wagner, gerai mokantis ir anglų kalbą.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252

Greitos patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

SPORTAS

ARTIMIAUSI SPORTINIAI

IVYKIAI

Lapkričio 1 d. Toronto estai rengia vyrų, moterų, jaunių A ir mergaičių A baltiečių tinklinio pirmenybes. Platesnė informacija bus paskelbta klubams.

Lapkričio 8 d. Detroito įvykis SAL FASS-gos suvažiavimas. Suvažiavimo posėdžiams gauti naujieji Kultūros Centro rūmai. Visus sportininkus ir sporto darbuotojus kviečiame gausiai šiame suvažiavime dalyvauti.

Lapkričio 22-23 d.d. Klevelande įvyks komandinės baltiečių krepšinio pirmenybės vyrų ir jaunių A klasėse. Dalyvaus kvietinės komandos. Turnyrą ruošia Klevelando Žaibas.

ISVYKA I ST. PETERSBURGA

1976 m. vasario 28 — kovo 6 d.d. S. Amerikos inžinieriai ruošia suvažiavimą St. Petersburg, Floridoje. Kadangi daugelis inžinierių mėgsta žaisti golfą, Čikagos lietuvių golfo klubas kviečia visus golfininkus tuo pačiu laiku atvykti į St. Petersburg golfo žaidynėms. Svečiais pasižadėjo rūpintis St. Petersburg gyvenantys lietuviai. Jie žadėjo parūpinti nakvynės papigintomis kainomis. Smulkesnių informacijų teirautis pas P. Stauską, 3 Minstrel Dr., Toronto 18, Ont. Tel. 251-3467.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės berniukams: grupei D iki 12 m. ir C iki 14 m., mergaitėms C iki 14 m. vyksta kiekvieną penktadienį St. David's mokyklos salėse — 486 Shaw St. į šiaurę nuo College gatvės 7 v.v. Krepšinio rungtynes CYO lygoje pradėsime lapkričio 3 d.

Golfo sezono užbaigos turnyras įvyko spalio 19 d. Hornby Tower aikštyne. Nežiūrint nepalankaus oro, turnyre dalyvavo 40 asmenų. Geriausiai šį kartą žaidė S. Podsadeckis.

Ateitininkų žinios

Dėkojame tėvų komitetui, ypač pirm. L. Dūdai, už rūpestį ir maistą High Parke žygio metu.

Kapinių lankymo metu, lapkričio 2 d., ateitininkai moksleiviai ir studentai ruošiasi aplankyti kapus visų ateitininkų, palaikytų Sv. Jono lietuvių kapinėse, ir prie kiekvieno kapo susikaupti bei pasimelsti. Prašome visus ateitininkus tuoj po pamaldų kapinėse susirinkti prie kelyčios (didžiojo paminklo), iš kur visi kartu lankysime atskirus kapus.

Toronto ateitininkų koordinaciniui komitetui vadovauja dr. O. Gustainienė. Įvairiais ateitininkų veiklos reikalais prašome kreiptis tel. 445-4521.

"Ar ateitininkai gali išlikti arba tapti krikščionimis?" — klausimas buvo iškeltas "Tėviškės Žiburio" 38 nr. vedamajame. Tai labai aktualus klausimas, vertas susirinkimuose pagnrėti. Toliau tame pačiame vedamajame redaktorius sako: "Šiandieną būti sąmoningu krikščioniu nėra lengva ne tik komunistiniuose, bet ir Vakarų kraštuose". Į tas mintis ypač turėtų atkreipti dėmesį moksleivių ir studentų sąjungos.

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas įvykis Detroito 1975 m. lapkričio 1-2 d.d. Šeštadienio posėdžiai vyks Detroito universitete (4001 W. McNichols, į rytus nuo Livernois), o sekmadienį pamaldos ir užbaigimas bus Dievo Apaizdos parapijoje (25335 W. 9 Mile Rd. prie Beech Daly, Southfield). Žemėlapis, kaip pasiekti suvažiavimo vietą, galima gauti savo kuopose. Registracija prasidės šeštadienio rytą Detroito universitete. Šeštadienio programa (paskaitos; tęsiamos diskusijos iš jubiliejinės stovyklos atnaujinimo tema; naujos centro valdybos rinkimai; pietūs) vyks "Commerce and Finance" pastate 205 ir 214 kambariuose. Šeštadienio vakarą dalyvausime Dievo Apaizdos parapijos jaunimo komiteto ruošiamuose sokiuose (įėjimas \$2.00). Sekmadienį, 10.30 v.r., dalyvausime šv. Mišiose ir užbaigime suvažiavimą. Nakvynėmis ir žemėlapiams rūpinasi Kristina Mičiūnaitė: 13468 Marjon, Detroit, MI 48239, tel. 1-313-535-2724.

Prašome visus atstovus atsivežti savo juosteles ir draugovių vėliavas. Iš Toronto ruošiasi dalyvauti grupę studentų. SAS centro valdyba praėjusiais metais buvo Toronte.

"Tėviškės Žiburiai", atšventę sidabrinę sukaktį, kviečia malonių skaitytojus rasti naujų prenumeratorių.

Kepti baravykai, laimingai pasiekę Kanadą iš okupuotos Lietuvos

įveikęs miglomis apgaubtą aikštyną 77 smūgiais. Taip pat gerai žaidė P. Stauskas 80, Alg. Simanavičius 81 ir M. Ignatavičius 83. Toliau sekė R. Simkus 85, Aug. Simanavičius 86, S. Krašauskas 86, J. Danaitis 87, Alg. Banelis 89, Alz. Kuolas 90. Su išlyginamaisiais smūgiais I v. laimėjo P. Stauskas, II v. dalijosi dr. Sungaila ir S. Krašauskas, 3. M. Ignatavičius, 4. R. Simkus, 5. J. Danaitis. Arčiausiai vėliavėlės sviedinuką vienu smūgiu primetė S. Rukša ir Igliausią smūgį paleido S. Podsadeckis. Turnyrą tvarkingai pravedė Vyčio sekcijos vadovai S. Rukša ir R. Vaitkevičius, kurie labai sėkmingai vadovavo sekcijai per visą golfo žaidimo sezoną.

Tarpusavio golfo turnyras beveik užbaigtas — liko sužaisti tik vienerios rungtynės. Pusbaigmy M. Ignatavičius įveikė E. Kuchalskį ir taip pat baigmėje — A. Balnį. Kadangi M. Ignatavičius ir A. Balnis turi tik po vieną pralaimėjimą, jiems teks žaisti dar vienerias rungtynes. Šių rungtynių laimėtojai atiteks I vieta, pralaimėtojai — II. E. Kuchalskis liko III vietoje.

V. Nešukaitytė lapkričio 9 d. išskrenda į Europą, kur dalyvaus Vengrijos, Jugoslavijos ir Skandinavijos (Svedijos) atvirose stalo teniso turnyruose.

G. Nešukaitytė kartu su kiniečių jaunių stalo teniso komandomis keliaus po Kanadą ir sužais keletą draugiškų rungtynių. G. N. į Kanados mergaičių komandą pateko kaip pirmoji žaidėja. Kelionė prasidės lapkričio pradžioje.

Stalo teniso komandinėse pirmenybėse dalyvauja dvi Vyčio komandos. Pirmos diviziono komandą sudaro V. Nešukaitytė, J. Nešukaitis, E. Vaitkevičius ir kanadiečiai. Antros diviziono komandą vadovauja G. Nešukaitytė. A. S.

Skautų veikla

LSS tarybos pirmosios pranešimu už vadovavimą s.v.v.s. Linas Saplys pakeltas į paskautininkio laipsnį. Sveikiname!

Spalio 30 d., 7.30 v.v., skautų būklė šaukiami sueiga vadovų, kurie užsiregistravę dalyvauja šių metų korespondenciniame LSS suvažiavime. Jame iš viso dalyvių — arti 500.

Iš Toronto į LSS tarybą kandiduoja s. D. Keršienė, v. S. Sendžikas, v.s. Č. Senkevičius ir ps. kun. A. Zilinskas; į Kanados rajono vadus — v.s. K. Batūra ir v.s. V. Skrinškas; į seserijos garbės gnyneas — v.s. M. Vasiliauskienė.

Užaučiame jūr. s. P. Butėną ir jo šeimą. Lietuvoje mirus mamytei.

Prityrusių skautių įžodį davė: V. Valančiūtė, A. Sernaitė, J. Daržinskaitė, L. Ropytė, A. Baziliauskaitė, A. Biretaite, J. Biretaite, D. Marcytė, G. Mažeikaitė, D. Petkutė, L. Radevičiūtė, L. Siminkevičiūtė, R. Simonavičiūtė, R. Tamulionytė, D. Valiukaitė, V. Valiukaitė, N. Dūdaitė, R. Dūdaitė, V. Janulaitytė, R. Janulaitytė, A. Vaitkutė, V. Stulginskaitė, R. Pilipavičiūtė, J. Melnykaitė, R. Petkutė, A. Varenkaitė, R. Kaminskaitė, Č. S.

Kunig. Birutės draugovės pirmoji šio sezono sueiga įvyko spalio 15 d. E. Jankutės bute. Sueiga buvo gausi ir įdomi. E. Jankutė papasakojo Rambynno kalno legendą ir jos kelionę per Lietuvą 1936 m. Aptarti ateities planai ir darbai. Kunig. Birutės dr-vė nuosirdžiai dėkoja E. Jankutei už malonų ir vaišių gėrimą.

Jūrų skautių "Baltijos" valties sueigos bus kas antrą antradienį L. Namuose 7.30 v.v. Sekanti sueiga — lapkr. 11 d.

Vilkiukų draugovės sueiga bus lapkričio 5 d., 7 v.v., Prisikėlimo Muzikos studijoje. Bent vienas iš tėvų prašomas atvykti trumpam pasitarimui pradedant šį sezoną. Vilkiukų globėja yra vyr. sk. v. sl. O. Balšienė; tel. 485-1488. Taip pat prašome nepamiršti fantų skautų bazarui, kuris įvyks lapkričio 15 d. Fantus galima atnešti į šią sueigą arba į skautų būstinę sekmadieniais po kiekvienų pamaldų.

"Tėviškės Žiburiai", atšventę sidabrinę sukaktį, kviečia malonių skaitytojus rasti naujų prenumeratorių.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

RUSHOLME RD., gražus pusiau atskiras plytinis namas, 8 kambariai per tris augštus; prašoma kaina tik \$49.900 su mažu įmokėjimu; viena atvira skola žemomis palūkanomis.

INDIAN RD., 11 kambarių namas per 3 augštus, 3 modernios prausyklos, 4 virtuvės, pirmame augšte 4 kambariai su modernia prausykla savininkui, plius per \$400.00 nuoma į mėnesį, platus įvažiavimas, naujas garažas dviejų automobiliams, atviras mortgičius žemiau 10%; tikrai geras pirkynys.

INDIAN GROVE netoli parko prabangus 12 kambarių namas, pilnai užbaigtas rūšys su privačiu išėjimu, 25 pėdų salonas, nauji kilimai; sklypas 50 x 143 pėdų, platus privatus įvažiavimas, garažas; įmokėti apie \$40.000.

ARTI CAMPELLEFORD ONT., 33 akrai ūkis su visais trobesiais, apie 110 mylių už Toronto. Prašoma kaina \$50.000.00; savininkas ima atgal pirmąjį mortgičių. Skambinti St. Dargiui.

PORT CREDIT, ką tik pasiūlytas parduoti gražus, naujas vienaauštis, 8 kambariai, elektra šildomas, privatus įvažiavimas, garažas; prašoma kaina tik \$69.900.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A. L. GARBENIS STASYS DARGIS
Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame **PARAMA** KREDITO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario, M6P 1A6

Telefonas 532-8723

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės, vilnės (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Kortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

KINGSWAY, puikus 5 butų pastatas, 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai; balkonai išsena į parką; 5 garažai su privačiu įvažiavimu, vienaaušgiu didumo butai, netoli susisiekimo; apie \$40.000 įmokėti, atvira skola; retai pasitaikantis pirkynys.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaauštis, užbaigtas rūšys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

JANE — BLOOR, apynaujis, gražus dvibutis su užbaigtu butu rūšy, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$20.000 įmokėti.

ROYAL YORK — BLOOR, 8 kambarių per du augštus puikus atskiras namas. Gražus didžiulis kiemas, 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

SWANSEA, gražus atskiras originalus tributas. Garažai su privačiu įvažiavimu; skubus pardavimas.

VAKARŲ TORONTE, 5 butų atskiras mūrinis pastatas — trijų ir dviejų miegamųjų. Vandenių-alyva šildomas; balkonai, garažai su privačiu įvažiavimu.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys

1055 Bloor Street West

Rezidenciniai — komerciniai — investicijos — mortgičiai įkainojimas — namų drauda

A. (BLUE) BLIUDŽIUS

Telefonai: 534-9246 namų 537-2291

Mokykloje

I mokyklą atėjo naujas mokinių, kuris mikčiojo.

— Gal tu lanki specialia mokyklą vaikams su kalbos defektais? — paklausė mokytojas.

— Ne, — atsakė berniukas, — tai man atsitiko savaime.

• Pūsti į viršininko dūda gali ir nemuzikantas.

• Vargšas žmogus nori būti turtingu, turtingas nori būti gražiu, viengungis nori būti vedusiu, o vedęs — mirusiu.

Staligus paštininkų streikas sukludė normalų "T2" pristatymą skaitytojams. Administracija stengiasi įvairiais būdais nugabėti sunkumus. Ji ypač dėkinga dviem tautiečiams, kurie viename pašto rajone išvežiojo "T2" prenumeratoriams. Jei atsirastų daugiau tokių savanorių, labai palengvėtų laikraščio pristatymas. Tokius prašome pasikambinti "T2" administracijai. Streiko metu prenumeratoriai prašomi atsiimti "T2" tiesiai iš administracijos arba sekmadienį parapijose po pamaldų ir Liet. Namų popietėje. Savaitės dienomis (nuo antradienio popietės) "T2" pardavinėjami Toronto lietuvių krautuvėse, "Paramos" bankelyje ir L. Namų svetainėje "Lokys". Toliau nuo Toronto gyvenantiems bandoma "T2" pristatyti per parapijas ir kitais būdais. Laikraštis bus spausdinamas ir paštininkų streiko metu.

"Tėvynės Prisiminimai" — radijo programa, vadovaujama J. R. Simanavičiaus, kuri buvo transliuojama keturis kartus į savaitę, sumažinama į dvi laidas, būtent, sekmadieniais 1.30-2.00 v.p.p., ir ketvirtadieniais 10.30-11 v.v. (nuo lapkričio 6 d.). Tai padaryta taupumo sumetimais.

Lietuviškoji programa kabelinėje televizijoje iš Maclean-Hunter studijos transliuojama pirmadieniais 5.30-6.00 v.v. ir trečiadieniais 8.30-9.00 v.v. Iš Graham kabelinės televizijos studijos ta pati programa transliuojama penktadieniais 10.35-11.05 v.v. Tuo būdu didelė dalis vakarinio Toronto gali ją sekti, jei turi kabelį. Ateityje numatoma lietuvišką programą transliuoti iš dar vienos kabelinės studijos. Šiai programai vadovauja J. R. Simanavičius.

Sigitos ir Vytauto Aušrotų vedybų sidabrinė sukaktis labai gražiai atšvęsta spalio 25 d. naujuose sukaktuvinių namuose Westono rajone. Iškilmėse dalyvavo arti 100 svečių. Pasakyta daug sveikinimo kalbų organizacijų bei šeimos bičiulių vardu ir įteikta vertingų dovanų. Ypač iškelta sukaktuvinių visuomeninė veikla bei lietuviškoje dvasioje išaugintos dukros — Aldona ir Bernadeta. Prisiminta ir S. Aušrotienės motina Ona Jonaitienė, kuri labai artimai yra sutapusi su šiais namais.

Bernardo Kušlikio ir Mary Ann Vingelytės vestuvės įvyko spalio 18 d. Prisikėlimo parapijoje. Santuoka palaimino ir pamokslą pasakė svečias iš Niujorko kun. Paulius Baltakis, OFM. Jungtinių Mišias su juo koncelebravo klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. A. Prakapas, OFM. Vaisių metu programai vadovavo jauniosios dėdė ir krikšto tėvas — Jonas Grinskis. Buvo visa eilė sveikinimų ir linkėjimų, kurių tarpe ir kun. P. Baltakis, OFM,

perduotasis sveikinimas iš buvusio Prisikėlimo par. klebono kun. Placido Bariaus, OFM. Jaunojo ir jaunosios tėvai padėkojo visiems atsilankiusiems, kurių buvo per 500. Padėkos žodi lietuviškai ir angliškai tarė jaunasis. Jis yra tremtinių tėvų sūnus, o jaunoji — tremtinio tėvo ir čia gimusios labai veiklios lietuaitės motinos duklė. Abu jaunieji yra dalyvavę lietuviškoje jaunimo veikloje, o taipgi baigę lietuvišką šeštadieninę Maironio mokyklą.

Papildymas. KLB krašto tarybos suvažiavimas aprašyme, išspausdintame 43 "T2" nr., tu-

rėjo būti paminėtas ir Almis Kuolas, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, kuris taip pat padarė pranešimą jaunimo veiklos klausimais.

"Havajų vakaras" įvyks lapkričio 22, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje. Ateitininkų tėvų komitetas kviečia visus A.a. Petro Jurskio dešimtųjų metinių progą spalio 25 d. Anapilėje atlaikytos gedulingos pamaldos. Po jų p. Jurskšienės rūpesčiu buvo suruošti pietūs, kuriuose dalyvavo arti 100 tautiečių.

Lietuvių jaunimo kongreso atstovų suvažiavimas įvyko spalio 25-26 d.d. Prisikėlimo patalpose. Dalyvavo 17 Kanados atstovų ir 10 stebėtojų. Aptarti visi su jaunimo kongresu susiję reikalai, iškaitai ir Kanados lietuvių jaunimo pranešimą, kuris bus vaizdinis ir garinis. Spalio 25 d. vakarą Toronto LN salėje įvyko šokių vakaras. Dalyvavo apie 350 asmenų, kurių dauguma buvo vyresnio amžiaus. Šokių maratone dalyvavo 8 poros: D. Juozapavičiūtė, L. Giriūnas, G. Kalinauskas, S. Valiūnaitė, G. Vasiliauskaitė, R. Gustainytė, D. Vaičiūnas, R. Paškauskas. Per 4 val. jie surinko arti \$700. Premijas laimėdavo daugiausia lėšų į valandą surinkę: D. Juozapavičiūtė, G. Vasiliauskaitė, D. Vaičiūnas, G. Kalinauskas. Skraidymą keituriu lėktuvu po piet. Ontario sritis paaukojo lakūnas inž. Alg. Čepas. Meninę šokių vakaro programą atliko lietuvių kvartetą "Aušra" iš Windsor.

PADEKA

Reiškiu giliausią padėką mano mieloms draugėms Vidai Dailiadienei ir Daliai Viskontienei už pasiimtą neapsakomai didelį rūpestį, suruošiant man mergvakarį spalio 5 d. Anapilės salėje.

Nuoširdžiai dėkoju už sielojimąsi

ir įdėtą darbą visoms rengėjoms: p.p. M. Andriulienė, N. Ankienei, M. Astauskienei, S. Aušrotienei, O. Azubalienei, J. Bacevičienei, G. Baliūnienei, L. Baliūnienei, S. Baliūnienei, G. Budreckienei, I. Cox, G. Dailidonienei, V. Dailiadienei, R. Daugėlienei, O. Dementavičienei, A. Dobilienė, K. Dobilienė, G. Gaiztutienė, D. Galbogiūnienei, B. Galinienei, A. Girčienei, L. Gvildienė, P. Jučevičienei, A. Jurcevičienei, J. Kaknevičienei, R. Karasiejienei, I. Kasparavičienei, A. Kazlauskienė, E. Kišonienei, G. Lapienė, L. Laurinavičienė, L. Leknickienė, I. Matušaitienė, B. Mejienei, S. Nacevičienė, E. Namikienei, S. Olekienei, V. Otienė, L. Palubinskienei, E. Penthor, N. Petkevičienė, R. Poškienei, J. Pukienė, O. Radzevičienė, A. Ramoskienei, S. Remeikaitė, J. Rovienė, S. Rožaitienė, A. Rusinienei, D. Sakienė, T. Sičiūnienei, S. Simonaitienė, M. Skirskienė, R. Slapšienė, L. Smolskienė, G. Sprainaitienė, V. Stanevičienė, D. Staškevičienė, G. Strimaitienė, O. Stungurienei, J. Šarūnienei, A. Šečepavičienė, M. Šeflerienė, A. Šimkevičienė, G. Šimkienė, S. Stuikienė, G. Sulcienei, L. Tamošauskaitė, T. Tamošauskienei, M. Tamulaitienė, J. Valiūnienei, J. Vanagienė, G. Vaštokienei, J. Vastokienei, D. Viskontienė, O. Voroninkaitienė, M. Zubrickienė, A. Zalnieriūnienei, M. Žekienei, D. Žekaitė, E. Žekaitė, I. Žukauskienei.

Nuoširdžiai dėkoju visoms viešioms už tokį gausų ir malonų atsilankymą.

Esu dėkinga Vinco ir savo mamoms, giminėms iš Montrealo, pamergėms ir "Varpo" chorui už įteiktas tokias brangias dovanas.

Tariu ačiū sveikintojoms, savo draugei Vidai Stanevičienei iš Hamiltono, p. Gražinai Stauskienei "Varpo" vardu, pirmajai pamergėi Birutei Kazlauskaitei ir p. Daliai Viskontienei už puikų mergvakario pravedimą.

Jūsų visų įdėtas darbas ir atsilankymas liks amžinai mano širdyje, o įteiktos gausios ir brangios dovanos puos Vinco ir mano namus.

Nuoširdžiausias augštaitiškas ačiū.

Jūsų — Valentina Staškevičiūtė

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju už surengiamą man pobūvio ir už dovanas naujagimio laukiant. Ypatingą padėką reiškiau rengėjoms: S. Dikienei, D. Mačienei, B. Prakapienei ir A. Stungurienei. Nuoširdi padėka taip pat visoms prisidėjusioms bei dalyvavusioms: A. Apanavičienei, J. Bacevičienei, G. Bacevičienei, S. Baliūnienei, R. Baliūnaitė, E. Balytienė, B. Baltraks, A. Cirušienė, K. Dobilienė, mamai Dobilienė, A. Dobilienė, O. Derliūnienei, O. Dirmantienė, O. Dzemonienė, W. Heslop, M. Genčienei, O. Godelienei, J. Kamaitienė, N. Kalejnickienė, A. Kuncaitienė, A. Kružikienė, D. Kekienei, S. Olekienei, J. Liutkienė, E. Mačienei, I. Matušaitienė, M. Neverauskienei, M. Pargauskienei, J. Paplauskaitė, A. Pajaujienė, I. Pečiūliene, A. Račiūniene, G. Slaboševičienė, B. Stanulienė, G. Vaitkienė, E. Zabolionienė, S. Zimnickienė, A. Zekavičienė, I. Žiūrinienė, J. Vaisnorienei.

Nuoširdžiai Jūsų — Alina Dobilienė

PADEKA

Nuoširdi mano padėką visiems bičiuliams ir pažįstamiems, kurie mane sunkioje ligoje lankė ir pagundė. Dėkoju už užrašytas mano intencijas šv. Mišias, už gėles ir nuoširdžius linkėjimus. Esu dėkingas visiems giminėms Lietuvoje, kurie mano 75 metų sukakčiai, turėjusiai įvykti 1975 m. rugsėjo 13 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, atsituntę sveikinimo telegramas. Dėkoju dr. J. Yčui, dr. T. A. Bayley, dr. D. Vujnovic ir skryliaus vyriausiam seseriai Nėlie Budrienei už medicinišką pagalbą Sv. Juozapo ligoninėje.

Nuoširdus ačiū kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Benediktui Bagdonui, OFM, kun. Antanui Prakupui, OFM, ir kun. Jonui Staškevičiui už dvasinį sustiprinimą ligoje. Dėkoju "Tėvynės Prisiminimų" radijo programos vedėjui J. R. Simanavičiui už pranešimus ir linkėjimus radijo bangomis.

Jūsų visų nuoširdumas pasiliks man neužmirštas.

Antanas Masys

CANADA SAVINGS BONDS

• Pilnai garantuoti Kanados vyriausybės

• Jie duoda geras palūkanas metai po metų

• Betkada iškeičiami už įmokėtą sumą su nuošimčiais

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

E. DERWINSKIO PRANEŠIMAS

JAV kongreso atstovas Edward Derwinski laikomas vienu kiečiausių antikomunistų. Jis yra artimas lietuvių ir kitų pavergtų tautų draugas, kiek salygos leidžia, visuomet jiems padedantis. Spalio 16 d. atstovas E. Derwinski, ALTos valdybos pakviestas, atvyko į jos istaigą ir čia susirinkusiems ALTos valdybos nariams, lietuvių spaudos ir radijo atstovams padarė ilgesnį pranešimą apie Helsinkio konferenciją ir savo pasiūlytą rezoliuciją 401, kurioje reikalaujama, kad JAV vyriausybė dar kartą aiškiai pasisakytų, jog nepripažįsta Baltijos vlstybių okupacijos.

Po pranešimo, moderuojant ALTos pirm. dr. K. Bobeliui, inž. A. Rudžiui ir kun. J. Prunskiui, buvo leista duoti asmeniškų klausimų atstovui E. Derwinskiui. Salia lietuvių, dalyvavo ir trys latviai. Kaikurių didžiam nustebimui, kaip pats pasisakė, reikšdamas grynai savo asmenišką nuomonę, apie Helsinkio konferenciją ir jos išvadas jis kalbėjo teigiamai. Pabrėžęs, kad Helsinkyje nebuvo pasirašyta jokia sutartis, o tik dokumentas "klimato pagerinimui" tarp didžiųjų valstybių, atstovas E. Derwinski teigė, kad JAV principuose nieko neprarado, bet Helsinkyje pasirašyto dokumento dėka įvairiais atvejais gali sovietus labiau paspausti. Priminė, jog, norint išlaisvinti pavergtuosius, 1945 m. pavasarį vakariečių armijos turėjo žygiuoti toliau į rytus. Tačiau tai nebuvo padaryta. Beliko viena alternatyva: sovietinės imperijos byrėjimas iš vidaus. Sovietų karinė galybė dabar esanti didelė, bet ką reiskia karinė galybė be ekonominės jėgos. Gi ekonominės jėgos milžiniška persvara esanti Vakarų valstybėse.

Pastebėjęs, jog valstybės sekretoriaus Kissingerio vieta esanti Harvardo universitete, E. Derwinski dar kartą priminė, kad prezidentas G. Fordas yra didelis pavergtųjų užtarėjas ir kad jų neišdavė ir neišduos. Tai prezidentas aiškiai pabrėžė pavergtųjų atstovams, juos priėmus Baltuosiuose Rūmuose prieš išvykdamas į Helsinkį. Buvo klausta, kodėl prezidentas vienaip kalbėjo Baltuosiuose Rūmuose, o kitaip prieš sėsdamas į lėktuvą, kur pareiškimas apie Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimą buvo išleistas. Atstovas E. Derwinski, tada su delegacija dalyvavęs priėmime, esąs įsitikinęs, kad Baltuosiuose Rūmuose prezidentas išreiškė savo asmenines mintis, gi kalba, pasakyta sėdant į lėktuvą, buvo parašyta jo kalbų rašytojo ir sutrumpinta.

Atstovui E. Derwinskiui buvo iškelta ir kietesnių klausimų, bet į visus jis atsakė su reikiama orientacija ir diplomatiniais lankstumu. Pasirodė puikiai pažįstą įvairių tautinių grupių reikalus, pradedant armėnais ir baigiant lietuiviais.

Pareiškus faktą, kad Helsinkio konferencija didžioji dalis lietuvių tautinės bendruomenės narių yra nepatenkinta ir dėlto esame net susiskaldę, atstovas E. Derwinski priminė, kad visos tautinės grupės yra susiskaldžiusios ir lietuviai negali būti unikumas. Atstovas E. Derwinski ir toliau pažadėjo remti lietuvių ir visų pavergtųjų pastangas bei prašė remti jo rezoliuciją 401, kuriai užsienio reikalų komiteto narių pritarimas privaičiai jau gautas.

Baigdamas šias pastabas, nereiškiau savo nuomonės, o tik atpasakoju pa-

grindinius punktus iš JAV kongreso atstovo E. Derwinski pranešimo.

ALTAI 35 METAI

Lapkričio 22-23 d.d. Pick-Congress viešbutyje Čikagoje ALTA šaukia metinį suvažiavimą. Šie metai ALTAi sukaktuviniai — 35 metai, kai ji gyvuoja. Ta proga lapkričio 22 d. vakarą to paties viešbučio pokylių salėje rengiamas banketas. Jame bus pagerbti du daug lietuviams ir kitiems padėję vyrai — laikraštininkas William Anderson ir JAV kongreso atstovas E. Derwinski. Laikraštininkas W. Anderson yra tas žmogus, kuris pirmasis didžiojo amerikiečių spaudos išklė kylančią grėsmę Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimui iš JAV valstybės departamento pusės. Jo išjudinti, baltiečiai Baltuosius Rūmus, valstybės departamentą, senatorius ir kongreso atstovus užvertė tūkstanciais telegramų bei laišku. JAV kongreso atstovas E. Derwinski, savo gyslose turintis ir lietuviško kraujo, yra mūsų draugas ir rėmėjas svarbiausiose politinėse akimirkose. Abiems vyrams bus įteikti "Encyclopedia Lituanica" išleisti tomai ir užsakyti liksieji. Kadangi abudu tie vyrai lietuvių tarpe yra labai populiari, tikimasi, kad banketė dalyvas daug žmonių. Jo rengimo komisijai vadovauja laikraštininkė St. Semėnienė, daug darbuojasi kun. A. Stasys ir kiti.

"KUR DIEVAS YRA SUKILELIS"

"Where God is the rebel" — tokia antraštė per du puslapius išsitiesusį prof. R. J. Krickaus straipsnį paskelbė dienraštis "Chicago Sun-Times" spalio 12 d. laidoje. Straipsnis, pasirėmęs "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoj" skelbiamais faktais, iškelia Lietuvos tikinčiųjų kančias sovietinėje okupacijoje. Tai vienas iš gyviausių liudininkų šimtams tūkstancių amerikiečių skaitytojų apie tai, kas dedasi sovietų okupuotoje Lietuvoje. Metrika skelbia, kad straipsnis perspausdintas iš dienraščio "The Washington Post". Abu puslapiai, kuriuose yra ir graudžių karikatūrų, išskirtinai įdomiai sukaizti.

— Modernią kavinę naujajame Jaunimo Centro pastate jau nebe pirmą kartą šią vasarą nusiatė potvyniai, padarydami nemažų nuostolių. Vanduo srovėmis bėga nuo paminklo kalnelio ir pro stiklines duris bei langus veržiasi ant kilimų. Architektai planuoja grožį nustelbia neapskalčiavimas, kaip apsaugoti nuo potvynių. Tad dabar, nerandant kitos išeities, Jaunimo Centro vadovybė net kavinę plėsti paminklo link ir tokiu būdu išgelbėti turtą nuo vandens. Tam darbai vėl bus renkamos aukos ir skelbiamas konkursas naujam planui paruošti.

St. Catharines, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

vienas nedaugelio lietuvių, niekad neatsisakantis visuomeninio darbo. 1952 m. jo dėka buvo įsteigta pirmoji tautinių šokių grupė, kuriai jis vadovavo, būdamas pats geras šokėjas. General Motors darbovietėje pasiūlė kelis patobulinimus, kurie buvo priimti, ir jis gavo gana žymias pinigines premijas. Dauguma General Motors automobilių patobulinimų sumanytų tuo keliu ir ateina. Visi šio krašto lietuviai jau nuoširdžiai linki greitai pasveikti ir grįžti visuomeninę veiklon. Kor.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampos Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal
pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU •
NEMOKAMAS PRISTATYMAS •

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M6R 1X3

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plazo) •

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(Prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto
iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais
nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus
telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTO

Maloniai kviečiame atsilankyti į dailininkės Halinos Jonės Žmuidzinienės meno kūrinių PARODĄ

lapkričio 8-9 d.d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje
ATIDARYMAS — lapkričio 8, šeštadienį, 3 valandą po pietų
Parodą atidarys rašytojas J. Kraliauskauskas

Lankymo valandos:
šeštadienį — iki 8 v.v.,
sekmadienį — nuo 10-2 v.p.p.

Rengėjos —
KLKM Dr-jos Prisikėlimo
parapijos skyrius

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Tradicinis lietuvių kapinių lankymas — ši sekmadienį, lapkričio 2 d., 3 v.p.p.

— Ši šeštadienį Prisikėlimo par. patalpose vyksta Kanados lietuvių katalikų suvažiavimas ir vyskupo M. Valančiaus 100 metų mirties sukakties minėjimas.

— Spalio 27 d. Šv. Jono liet. kapinėse palaidota a.a. Elena Jakušienė. Vėlonės artimiesiems nuširdi užuojauta.

— Tikybos pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai, prasidės lapkričio 9 d. Tėvai vaikus pirmajai pamokai ir pasitarimui atveda po 11 v. pamaldų.

— Praėjusį sekmadienį Anapilio patalpose jaunimo atstovai rinko aukas jaunimo kongresui paremti.

— Iš parapijos kasos sumokėti mokslapiginiai mokiniams, gyvenantiems Mississaugos rajone, kurie lanko augštesnius liutuanistinius kursus Toronto.

— Ši šeštadienį, 4 v.p.p., Anapilio parodų salėje atidaroma keramikos ir taikomosios dailės paroda, kuri bus atdara ir sekmadienį kapinių lankymo metu.

— Mirus Lietuvoje Z. Vaičieliūnienės (Oakville) motinai, laidotuvių dieną atlaikytos pamaldos už vėlonę.

— Rengiasi tuoktis: Vincas Biliūnas ir Valentina Staškevičiūtė.

— Praėjusio sekmadienio rinklėva \$643.73.

— Pamaldos: ši šeštadienį 9 ir 10 v.v. už a.a. Joną Bielašauską, 10.30 v. už a.a. Juozą Baranauską; sekmadienį, 10 v.v. už a.a. Liudą Bilkštį, 11 v. už a.a. Joną Beržinską ir a.a. Teresę Mačiulienę.

— Pakrikštyta: Ramunė Kristina Gaizytė ir Jennifer Adelė McNeil.

— Bilietai į Anapilio balių gaudamą Prisikėlimo par. ir Anapilyje po pamaldų; be to, pas B. Mažeikienę tel. 274-4322 Mississaugoje ir pas A. Šcepavičienę tel. 766-3726 Toronte.

Lietuvių Namų žinios

— Spalio 26 popietėje dalyvavo per 300. Svečių knygoje pasirašė: G. Breichmanienė, U. ir M. Kazlauskai, N. Mikšienė, M. Vaitonienė, E. Ramanauskienė iš Hamiltono, A. ir V. Petravičiai, I. ir A. Simkai iš Čikagos, K. Matuzas iš Niujorko, M. Preikšaitis iš Wellando, Ont., J. Janušas, Alf. ir Lee Dargiai iš Ročesterio, Ernest Beelat ir ponis iš Baltimorės, dr. R. Giniotis ir ponis iš Waukeegano, K. Blekaitienė iš Dundas, Ont., S. Rakšienė iš Fruitland, Ont., A. Balsevičius iš Osavos, Ont., J. Ališauskas ir ponis iš Mardale, Ont.

— Viktoro Petravičiaus ir Irenos Šimkienės meno darbų parodą apėmė apie 400 asmenų ir nupirko 18 paveikslų. Menininkai parodos organizatoriams padovanojo 4 paveikslus. Parodą organizavusio LN Moterų Būrelio pirmininkė svečius pavaišino skania vakariene.

— PLJS vakaro loterija sukėlė daug juoko, nes dail. H. Žmuidzinienės paveikslą laimėjo dail. V. Petravičius, o Irena Zemaitienė — du pyragus. Patalpos buvo dekoruotos P. Amerikos paveikslais. Vakaro metu buvo pristatyti būsimos jaunimo kongreso Kanados atstovai. Jaunimo vakaro stebėtoja buvo Eglė Juodvalkytė. Ji yra atstovė amerikiečių radijo ir vakaro programos dalį radijo bangomis perduos į Lietuvą.

— Lapkričio 8 d. LN Moterų Būrelio koncerte sol. G. Čapkauskienė padainuos arijų iš Čikagos lietuvių statytos operos "Meilės eliksyras" ir duetų su V. Verikaitiu.

— Pr. savaitę LN nario įnašus sumokėjo: Antanas Reškis ir Ona Geinautienė po \$100, o Adelė Baronaitienė įnašą papildė \$25.

— "Dainos" šalpos grupės rengiamas banketas įvyks lapkričio 29 d. (ne lapkričio 9 d., kaip per klaidą buvo paskelbta), 6.30 v.v., L. Namuose.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Lapkričio 1, šeštadienį, 2.30 v.p.p., Prisikėlimo salėje

Lapkričio 1, šeštadienį, Prisikėlimo šventovėje:

- sol. Vaclovas Verikaitis
- akompaniatorius Jonas Govėdas

6 v.v. koncelebracinės MIŠIOS

vadovaujant vyskupui V. Brizgiui

Rengia — KLK Centras suvažiavimo proga

Lapkričio 1 ir 2 dienomis mažojoje ANAPILIO salėje įvyks

keramikos ir taikomosios dailės

PARODA

Atidarymas — lapkričio 1, šeštadienį, 4 v.p.p.

Sekmadienį paroda bus atidaryta po 10 valandos pamaldų.

Dalyvauja:

Sofija Pacevičienė
Grazina Balsienė
Eugenija Valiūnienė
Grazina Krašauskienė

Anapilio Moterų Būrelis

"Juokingi esame ne mes — juokingas yra gyvenimas"

BILIJETAI gaunami abiejose parapijose po pamaldų ir prie įėjimo į balių. Kaina — \$4 suaugusiems, \$3 — moksleiviams, studentams ir pensininkams. Stalai numeruoti.

Rengia — ANAPILIS

Lapkričio 8, šeštadienį, 7 val. vakaro punktualiai, LIETUVIŲ NAMUOSE įvyks tradicinis POBŪVIS

PROGRAMOJ: sol. Gina Čapkauskienė
sol. Vaclovas Verikaitis
akompaniatorius St. Gailevičius

Kaina: \$3.50 suaugusiems, \$2.00 jaunuoliams ir pensininkams. Bilietai gaunami Lietuvių Namuose, "Paramoj" ir pas nars.

- Veiks baras, bufetas,
- loterija ir kt. staigmenos.
- Gros puikus orkestras.

Rengia L. N. Moterų Būrelis

TORONTO "ŠATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

lapkričio 15, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėse rengia TRADICINIUS

BAZARĄ

ĮEJIMAS Į ŠOKIUS: suaugusiems — \$3.00, studentams — \$1.50

Bazaro pradžia — 12 v., šokių — 7 v.v.

- Bufetas veiks nuo 12 valandos
- Bus šiltų valgių ir įvairių gėrimų
- Programą atliks Stepo Kairio muzikinis vienetas, tautinių šokių grupė "Atžalynas"

Skautų tėvų komitetas

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

Lietuvių Verslininkų Sąjunga paaukojo "T2" \$15. Dėkojame už dėmesį ir paramą.

Dr. Klemensas Liutkus savo šeimos ir bičiulių tarpe atšventė savo gimtadienį spalio 25 d.

MONTREALQUE

S. Amerikos lietuvių studentų suvažiavimas įvyks lapkričio 28, 29 ir 30 d.d. Bus nagrinėjama diskusinė tema: "Integracija etninė grupių, ypač lietuvių, šiaurės Amerikos visuomenėje — tiesa ar netiesa?" Simpoziume dalyvauja: Irena Pavilaniene, kun. dr. Feliksas Jucevičius, dr. Henrikas Nagys ir Arūnas Ališauskas. Meno parodoje dalyvauja foto menininkas Alg. Kezys, skulptoriaus Pr. Baltuonis ir "Vaivorykštė". Skaidrių montažas: "Pirmasis grįžimas" R. Sležo. Be to, bus miesto apžiūrėjimas, balius ir šokiai.

Sol. Gina Čapkauskienė lapkričio 8 d. su solistu V. Verikaitiu koncertuos Toronto Lietuvių Namuose. Mūsų Gina lapkričio 30 d. yra pakviesta į Niujorką, kur duos rečitalį amerikiečių visuomenei Carnegie — Reital Hall. Koncertą organizuoja koncertų rengėjas Norman J. Seaman. Solistės pagėdavimu, jai akompanuos muz. Saulius Cibas iš Bostono. Rečitalyje bus atlikti ir lietuvių kompozitorių kūriniai: G. Gudauskienės, B. Budriūno ir V. Jakubėno.

Be Bendruomenės Šalpos Komiteto, siuntinius Suvalkų trikampį siunčia ir N. Pr. M. seselės. Persiuntimo išlaidoms KLB Montrealio apylinkės valdyba seselemis paskyrė \$300. Iš "Aido" koncerto pelno po \$183 paskyrė liutuanistinei mokyklai ir "Baltijos" stovyklavietei.

KL Katalikų Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimas — lapkričio 9, sekmadienį, po 11 v. pamaldų seselių namuose. Gruodžio 6 d. Aušros Vartų par. salėje dr-jos rengia literatūros vakarą su rašytoja aktorė Birutė Pūkelevičiūtė. Šios rūšies rengimas — nedažnas įvykis Montrealio lietuvių kultūriniam gyvenime.

Aušros Vartų par. metinė vakariene — lapkričio 8 d. Sukaktuvinis parapijos leidinys jau atgabentas į Montrealį ir dalinamas pirmiausia prisidėjusiems prie išleidimo.

Mirė spalio 13 d. Juozas Eimutis; palaidotas spalio 17 d. A. A.

Rasa Lukoševičiūtė aprašė spalio 4 d. Aušros Vartų parapijos salėje Montrealio jaunimo ruošą balių. Finansinių atžvilgiu balius pavyko pūkauti, nes \$1000 padaryto pelno rodo tikrai gražų pasisekimą. Bet R. Lukoševičiūtė pasigedo tame baliuje vyresniųjų, nes teatsilankė tik "49 suaugusių grupelė". Pirmą, tą \$1000 sudėjo daugiausia maratono rėmėjai, kurie, aišku, buvo ne jaunimas, bet suaugę, galį remti gražias jaunimo idėjas. Antra, reklama buvo daugiausia nukreipta į jaunimą, į mara-

tono šokius, taip kad dauguma suaugusių rimtai abejojo, ar tinka jiems ten rodytis ir iš viso ar bus pageidaujami. Trečia, prie skanios karštos vakarienės ir geros "Perkūno" muzikos rengėjai — jaunimas — galėjo duoti nors mažą programėlę. Tos plikos vakarienės ir šokiai yra nusibodę suaugusiems, o gal ir jaunimui. Ir aplamai iš vieno tokios rūšies balius nepakankamo suaugusių reagavimo negalima daryti išvados, kad jaunimu jau niekas nebesidomi. Suaugusių balių ir su puikiomis programomis ir karštomis vakarieniomis ir gera muzika labai labai dažnai pasigenda to paties jaunimo.

Dan. ir Br. Staškevičiai

Dvidešimt penkerių metų veiklos sukaktį iškilmingai atšventė ateitininkai spalio 25-26 dienomis. Šeštadienį jie surengė koncertą, kurio programą atliko čikagiečiai solistai — Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapulonis. Jiedu pasiekė Montrealį su 7 valandų pavėlavimu — šeštadienio rytą 3 v., nes Čikagoje siautė audra. Dėlto negalėjo atlikti pilnos programos — nespėjo paruošti su akompaniatoriume M. Roch. Scenoje solistai dainavo daugiausia duetus — lietuviškus, vokiškus, italiskius, klasikinio ir lengvojo žanro. Daugiausia plovimų jiedu susilaukė už pastaruosius. Jų dainavimą gyvoni vietomis įpintais vaidybiniais elementais. Koncertinę ir visą vakaro programą pranešinėjo V. Žitkutė. Scena buvo papuošta D. Styratės ir R. Tekutytės dekoracijomis. Koncerte dalyvavo apie 130 asmenų. Po meninės programos jie užkandžio ir šoko orkestro "Capuanos Trio" lydimi. Petraukos metu buvo įvairių laimikų loterija.

Sekmadienį, 11 v.r., iškilmingas pamaldas Aušros Vartų šventovėje, dalyvaujant ne tik ateitininkams, bet ir gausiam būriui tautiečių, laikė kun. Pr. Gaida ir pasakė atitinkamą pamokslą. Salėje buvo suruosta agapė, kurioje gausiai dalyvavo ir jaunimas, ir vyresnieji su savo dviasios vadais. Įnešus ateitininkų vėliavą, sugiedotas jų himnas. Kristina Malškaitė padarė veiklos apžvalgą ir perskaitė J. Adomoniens paruoštą Montrealio ateitininkų istoriją. Pasištopinus šventei paruoštais valgiais, kun. Pr. Gaida kalbėjo tema "Heroinė kova dabartinės Lietuvoje". Iškilmingai baigta Lietuvos himnu. Visi buvo dėkingi ateitininkiškos veiklos judintojams, ypač jaunimo gretose, seselėms su vyresniaja Paule priešakyje, P. Adomoniui su Ponia bei visa šeima ir daugeliui kitų. Palaimos ir sėkmės ateities veiklai! K.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA ŪŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einaamasis s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasis s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.25%	Investicines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	9.75%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

KLK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyriaus valdyba savo posėdyje nutarė paremti spaudą: paskirti "T. Žiburiams" \$25 auką ir užsakyti keturias jų prenumeratas nepasiturintiems V. Vokietijos lietuviams. Šis skyrius jau nepirmą kartą parėmė "T2". Jau kelinti metai jis apmoka 4 prenumeratas nepasiturintiems tautiečiams. Dabartinę jo valdybą sudaro:

pirm. S. Petraitienė, vicepirmininkė — V. Ottienė, A. Bučienė, sekr. A. Šimkevičienė, izd. R. Sirutienė, narės — B. Čirūnienė ir A. Katelienė. "T2" leidėjai reiškia valdybai ir visam skyriui nuosirdžią padėką. Jaukioj šeimyniškoj nuotakoj, giminių ir artimųjų tarpe Eugenija ir Algis Valiūnai atšventė savo sidabrinę vedybų sukaktį.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R. M. Npt. R. N. A.

PARDUODAMAS AUTOMOBILIS — 1966 m. "PONTIAC PARISIENNE", gerame stovyje už prieinamą kainą. Tel. 231-8081 nuo 9 iki 11 v. vakaro Toronte.

TRIDENT REAL ESTATE Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje • Sąžiningas patarnavimas perkant ar

Vyt. V. GIRDAUSKAS
Telefonai: įstaigos 766-9771 • namų 270-6075